

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DKA-WKS.0915.3.2022.ABF
Warszawa, 25 sierpnia 2023 r.

Pan dr Jarosław Protasiewicz
Dyrektor
Ośrodka Przetwarzania Informacji
Państwowego Instytutu Badawczego
Al. Niepodległości 188 b
00-608 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹, art. 36 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*², oraz art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*³, Minister Edukacji i Nauki⁴ przeprowadził w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie⁵, kontrolę w trybie zwykłym, w zakresie prawidłowości prowadzenia działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w latach 2020-2021, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych.

Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona w okresie od dnia 30 maja 2022 r. do dnia 30 września 2022 r. przez Agnieszkę Błędowską-Fidor, Renatę Ławecką-Łysakowską⁶ oraz Sylwię Przybysz⁷ głównych specjalistów w Departamencie Kontroli i Audytu Ministerstwa Edukacji i Nauki⁸.

Ze względu na konieczność zbadania w toku kontroli zagadnień wymagających wiedzy specjalistycznej, do udziału w kontroli na podstawie art. 428 ust. 2 Pswn, powołano w charakterze eksperta Panią [REDAKOWANA]

Na podstawie art. 47 w zw. z art. 46 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do Projektu wystąpienia pokontrolnego, przekazuję niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, zawierające ustalenia i ocenę skontrolowanej działalności.

I. OCENA OGÓLNA

Skontrolowaną działalność Instytutu w zakresie prawidłowości prowadzenia działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w latach 2020-2021, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności, rzetelności, gospodarności i celowości ocenia się pozytywnie¹⁰.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224, dalej: ustawa o kontroli.

² Dz.U. 2010 nr 96 poz. 618 z późn. zm., dalej: ustawa o instytutach badawczych.

³ Dz.U. 2018, poz. 1668 z późn. zm., dalej: Pswn lub ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

⁴ Dalej: Minister.

⁵ Dalej: OPI PIB lub Instytut.

⁶ W terminie do 31 sierpnia 2022 r.

⁷ W terminie od 2 sierpnia do 30 września 2022 r.

⁸ Dalej: MEiN lub Ministerstwo.

⁹ Powołana przez Ministra Edukacji i Nauki do udziału w kontroli w charakterze eksperta, pismem z dnia 22 maja 2022 r., na podstawie art. 428 ust. 2 Pswn.

¹⁰ Minister stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Pozytywnie oceniono nw. obszary działalności Instytutu:

1. Plany działalności Instytutu na lata 2020-2021.
2. Organizacja Instytutu w latach 2020-2021.
3. Zatrudnianie i kwalifikacje pracowników Instytutu.
4. Okresowe oceny pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu.
5. Polityka rachunkowości, prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz przeprowadzanie inwentaryzacji.
6. Ustalenie planu finansowego Instytutu i jego realizacja.
7. Sporządzanie sprawozdania finansowego.
8. Utworzenie i zarządzanie funduszami Instytutu.
9. Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej na realizację zadań zleconych w 2020 r., przyznanej Umową Nr 1/OPI PIB/DC/2020 z dnia 18 lutego 2020 r.
10. Zwrot niewykorzystanych środków pochodzących z budżetu państwa, przekazanych przez MNiSW.
11. Przeznaczenie zysku brutto oraz zysku netto Instytutu z działalności określonej w art. 2 ust. 1-3 oraz art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych na działalność podstawową Instytutu.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ.

2.1 Informacje podstawowe.

Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie utworzony został Zarządzeniem nr 12 Ministra – Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń w sprawie utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej pod nazwą Ośrodek Przetwarzania Informacji z dnia 13 grudnia 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej¹¹. Instytut działa na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 2013 r. w sprawie nadania Ośrodkowi Przetwarzania Informacji statusu państwowego instytutu badawczego¹².

Przedmiot i zakres działania Instytutu zostały określone w Statucie¹³.

Przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych i wdrażanie ich wyników oraz świadczenie usług w zakresie systemów informacyjnych, ich projektowania, eksploatacji i doskonalenia, pozyskiwania i opracowywania informacji zbiorczej, przekrojowej i syntetycznej dotyczącej badań naukowych i prac rozwojowych, transferu technologii, innowacyjności oraz edukacji, w tym dla celów statystycznych. Instytut prowadzi badania interdyscyplinarne w dziedzinach nauk społecznych, nauk ekonomicznych oraz nauk technicznych obejmujących swoim zakresem m.in.: społeczne i psychologiczne aspekty prowadzenia badań naukowych, kształcenia w szkolnictwie wyższym i kształcenia ustawicznego, transferu technologii, wykorzystania wyników badań naukowych i nowych technologii w tym urządzeń cyfrowych oraz zastosowania metod sztucznej inteligencji. Instytut gromadzi i udostępnia aktualne oraz kompleksowe informacje o polskiej nauce. Przeprowadza ich analizę i organizuje w postaci systemów informatycznych, które udostępnia użytkownikom z sektora nauki i szkolnictwa wyższego.

¹¹ Dz. Urz. Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń, Nr 4, poz. 13.

¹² Dz. U. poz. 1452.

¹³ Statut Ośrodka Przetwarzania Informacji-Państwowego Instytutu Badawczego stanowi Załącznik do Zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 23 października 2014 r. (poz. 60), zmienionego: Zarządzeniem MNiSW z 5 października 2016 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Ośrodka Przetwarzania Informacji-Państwowego Instytutu Badawczego (poz. 65), Zarządzeniem MNiSW z 9 listopada 2016 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Ośrodka Przetwarzania Informacji-Państwowego Instytutu Badawczego (poz. 70), Zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z 14 września 2021 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Ośrodka Przetwarzania Informacji-Państwowego Instytutu Badawczego (poz. 107).

Zgodnie z art. 35 ust. 1-4 *ustawy o instytutach badawczych* Minister sprawuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań Instytutu z przepisami prawa i statutem;
- 2) realizacją przez Instytut podstawowych zadań określonych w art. 2 ust. 1 *ustawy o instytutach badawczych*;
- 3) prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

Do kompetencji Ministra należy ocena poziomu działalności naukowej instytutu oraz zgodności działalności instytutu z zadaniami określonymi w art. 2 ust. 1 i 2 przedmiotowej ustawy¹⁴.

2.2 Organy i Kierownictwo Instytutu.

Zgodnie z art. 23 *ustawy o instytutach badawczych* organami Instytutu są Dyrektor oraz Rada Naukowa. Uprawnienia i obowiązki tych organów regulują art. 24 - 29 *ustawy o instytutach badawczych*.

W okresie kontrolowanym:

- 1) funkcję Dyrektora Instytutu pełnił Pan dr Jarosław Protasiewicz¹⁵,
- 2) funkcje Zastępców Dyrektora pełnili:

Pan ██████████ – Z-ca Dyrektora ds. finansowych¹⁶/Główny Księgowy¹⁷,

Pan ██████████ – Z-ca Dyrektora ds. rozwoju oprogramowania,

Pani ██████████ – Z-ca Dyrektora ds. administracji,

- 3) Rada Naukowa działała w składzie 16 osób.²⁰ Przewodniczącym Rady Naukowej OPI PIB był Pan prof. dr hab. ██████████

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Plany działalności Instytutu na lata 2020-2021.

Działając zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 *ustawy o instytutach badawczych*, Dyrektor Instytutu ustalił w kontrolowanym okresie plany działalności (plany tematyczne) OPI PIB. Na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 5 *ww. ustawy* Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych oraz sprawozdania z działalności OPI PIB dotyczące 2020 r. i 2021 r.

Z przedstawionych sprawozdań z działalności OPI PIB w 2020 r. i 2021 r. wynika, że zadania ujęte w planach zostały zrealizowane.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Działając zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 *ustawy o instytutach badawczych* Dyrektor OPI PIB ustalił w kontrolowanym okresie plany działalności Instytutu²², tj.:

¹⁴ W myśl art. 34 *ustawy o instytutach badawczych*.

¹⁵ Powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do pełnienia funkcji dyrektora OPI PIB, pismem z 10 grudnia 2019 r., dowód: akta kontroli, pyt. 113.

¹⁶ Powołany do pełnienia funkcji Z-cy Dyrektora ds. finansowych pismem z 16 lutego 2020 r., od 1 marca 2020 r., dowód: akta kontroli, pyt. 113.

¹⁷ Pełniący funkcję Głównego Księgowego od 1 kwietnia 2018 r., dowód: akta kontroli, pyt. 7.

¹⁸ Powołany przez Ministra pismem z 6 grudnia 2019 r., do pełnienia funkcji Z-cy dyrektora OPI PIB od 10 grudnia 2019 r. dowód: akta kontroli, pyt. 113.

¹⁹ Powołana przez Ministra pismem z 26 lutego 2020 r. do pełnienia funkcji Z-cy dyrektora ds. administracji od 1 marca 2020 r., dowód: akta kontroli, pyt. 113.

²⁰ Zgodnie z § 8 ust. 1 Statutu OPI PIB. Skład Rady Naukowej: https://bip2.opi.org.pl/opi/o-instytucie/rada-naukowa/4661_Sklad-Rady-Naukowej-Osrodka-Przetwarzania-Informacji-Instytutu-Badawczego-kadenc.html, dowód: akta kontroli, pyt. 49.

²¹ Powołany Uchwałą z 27 czerwca 2016 r. Rady Naukowej OPI PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyboru Prezydium Rady na podstawie art. 31 *ustawy o instytutach badawczych*, dowód: akta kontroli, pyt. 49.

²² Dowód: akta kontroli, pyt. 4, 42, 77.

- „Plan działalności Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego na 2020 r.”, zaopiniowany pozytywnie przez Radę Naukową²³ Uchwałą z dnia 14 maja 2020 r.²⁴;
- „Plan działalności Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego na 2021 r.” zaopiniowany pozytywnie przez Radę Naukową²⁵ Uchwałą nr 7/2021 z dnia 20 maja 2021 r.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy „Sprawozdanie z działalności w 2020 r.” zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową Uchwałą nr 4/2021 z dnia 20 maja 2021 r., natomiast „Sprawozdanie z działalności w 2021 r.” Uchwałą nr 6/2022 z dnia 26 maja 2022 r.²⁶ Jak wskazano w wyjaśnieniach²⁷ zarówno Plan działalności Instytutu, jak i sprawozdanie z działalności są sporządzane na polecenie Dyrektora OPI PIB przez wyznaczonego pracownika OPI PIB. Przygotowanie Planu oraz Sprawozdania odbywa się poprzez zebranie informacji, dokumentacji, zestawień od poszczególnych Działów i Laboratoriów Instytutu oraz sporządzenie wymaganych dokumentów na potrzeby Rady Naukowej OPI PIB. Z przedstawionych sprawozdań z działalności OPI PIB w 2020 r. i 2021 r. wynika, że zadania ujęte w planach zostały zrealizowane.

W „Planie działalności OPI PB na rok 2021” wskazano, iż Uchwałą Rady Naukowej z dnia 23 grudnia 2020 r.²⁸ po raz pierwszy przyjęto Strategię OPI PIB „Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej. Lata 2021-2025 i dalej”. W dokumencie tym wyznaczono ścieżki rozwoju Instytutu, określono misję i wizję oraz przedstawiono cele do osiągnięcia przez najbliższe lata. Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami²⁹ Strategia OPI PIB została ogłoszona na początku stycznia 2021 r.

3.2 Organizacja Instytutu w latach 2020-2021.

Dyrektor Instytutu ustalił Regulamin Organizacyjny OPI PIB, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej oraz zakładowej organizacji związkowej, co było zgodne z art. 6 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego OPI PIB Dyrektor lub jego Zastępca sprawowali bezpośredni nadzór nad poszczególnymi komórkami organizacyjnymi. Uprawnienia decyzyjne przypisane wyłącznie Dyrektorowi Instytutu były realizowane przez innych pracowników na podstawie ważnych pełnomocnictw. Pracownicy Instytutu posiadali szczegółowe zakresy obowiązków.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych strukturę organizacyjną instytutu określa regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora, po zasięgnięciu opinii rady naukowej oraz zakładowych organizacji związkowych.

Kontroli poddano proces przyjęcia trzech Regulaminów organizacyjnych³⁰ wprowadzonych przez Dyrektora OPI PIB w latach 2020-2021 Zarządzeniami: nr 4/2020 z 31 stycznia 2020 r., nr 3/2021 z 13 stycznia 2021 r. oraz nr 24/2021 z 14 grudnia 2021 r.

Dyrektor Instytutu zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych ww. Regulaminy organizacyjne OPI PIB wprowadzał każdorazowo po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej³¹

²³ Dowód: akta kontroli, pyt. 4, 42.

²⁴ Uchwała bez numeru.

²⁵ Dowód: akta kontroli, pyt. 4, 42.

²⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 5, 42, 77.

²⁷ Wyjaśnienia z 15 lipca 2022 r., dowód: akta kontroli, pyt. 75.

²⁸ Dowód: akta kontroli, pyt. 4, 76.

²⁹ Wyjaśnienia z 14.09.2022 r., dowód: akta kontroli, pyt. 105.

³⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 1.

³¹ Uchwały Rady Naukowej w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o Regulaminie Organizacyjnym OPI PIB z dnia 30.01.2020 r., 23.12.2020 r., nr 18/2021 z dnia 10.12.2021 r., dowód: akta kontroli, pyt. 1.

oraz zakładowej organizacji związkowej³². Postanowienia Regulaminów wchodziły w życie po uprzednim podaniu ich do wiadomości pracownikom³³.

Zgodnie z zapisami § 4 ust. 3 ww. Regulaminów organizacyjnych bezpośredni nadzór nad poszczególnymi komórkami organizacyjnymi sprawuje Dyrektor Instytutu lub jego Zastępca. Zastępcy Dyrektora³⁴ w zakresie ustalonych kompetencji określają, nadzorują i koordynują merytoryczną działalność Instytutu oraz sprawują bezpośredni nadzór nad podległymi bezpośrednio komórkami organizacyjnymi wskazanymi w strukturze organizacyjnej Instytutu. W czasie nieobecności Dyrektora Instytutu zastępuje go - na mocy udzielonego pełnomocnictwa bądź upoważnienia - wyznaczony Zastępca Dyrektora.

Dyrektor Instytutu może ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań i ustalać zakres i czas ich umocowania³⁵.

W § 5 ust. 3 ww. Regulaminów wskazano, że Dyrektor Instytutu może delegować uprawnienia decyzyjne poprzez udzielanie pełnomocnictw. Pełnomocnictwa dotyczą tych uprawnień decyzyjnych, które prawo powszechnie obowiązujące oraz regulacje wewnętrzne przypisują wyłącznie Dyrektorowi.

Ustalenia w zakresie dotyczącym wydatkowania środków dotacji celowej (pkt 3.9. niniejszego dokumentu) oraz procesu zatrudnienia wybranych kandydatów w postępowaniach konkursowych przeprowadzonych przez Instytut w 2020 r. i 2021 r. (pkt 3.3 niniejszego dokumentu) potwierdzają, że dokumentacja w tych sprawach była podpisana przez właściwe osoby, w tym na podstawie udzielonych pełnomocnictw³⁶.

Zgodnie z § 5 Regulaminu pracy pracowników OPI PIB wprowadzonego przez Dyrektora Zarządzeniem nr 8 /2017 z dnia 24 listopada 2017 r. i zmienionego Zarządzeniem nr 18/2021 z dnia 15 października 2021 r.³⁷ - zadania i obowiązki każdego pracownika określa opis stanowiska pracy sporządzony przez Dział Zarządzania Kapitałem Ludzkim, uzgodniony z bezpośrednim przełożonym i zatwierdzony przez Dyrektora Instytutu lub jego Zastępcę. Zakres czynności sporządzony jest w formie pisemnej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje pracownik, zaś drugi, z datą i podpisem pracownika włączony zostaje do jego akt osobowych. Obowiązki zawarte w zakresie czynności są związane z zadaniami przydzielonymi jednostce organizacyjnej, w której pracownik jest zatrudniony, a także - w przypadku pracowników naukowych - obejmują badania podjęte z własnej inicjatywy pracownika, za zgodą pracodawcy.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami³⁸ w Instytucie nie ma szczególnych regulacji ani procedur przygotowywania zakresu obowiązków pracowników. Opis stanowiska i zakres obowiązków opracowywany jest przez Dział Zarządzania Kapitałem Ludzkim, na podstawie informacji oraz wymagań określanych przez kierownika konkretnej komórki organizacyjnej, zgłaszanych już na etapie procesu rekrutacji. Oświadczenie o kwalifikowalności stanowiska pracy jest elementem zakresu obowiązków pracownika. Służy ono do wskazania źródła finansowania danego stanowiska pracy oraz potwierdzenia przez osoby odpowiedzialne za realizację projektów współfinansowanych ze środków UE, kwalifikowalności kosztów w ramach danego projektu. Za ustalenie zakresu obowiązków pracownika odpowiedzialny jest bezpośredni przełożony, wskazany w punkcie „Podległość służbowa”. Zakres obowiązków podpisuje kierownik komórki organizacyjnej lub zastępca dyrektora/dyrektor. Obowiązki i uprawnienia kierowników wynikają z Regulaminu Organizacyjnego OPI PIB.

³² Regulaminy organizacyjne wprowadzone w okresie kontrolowanym zawierają podpis i pieczęć przedstawiciela Związku Zawodowego Pracowników OPI PIB; dowód: akta kontroli, pyt. 1.

³³ Wyjaśnienia z 27.09.2022 r. oraz dokumenty potwierdzające, dowód: akta kontroli, pyt. 107.

³⁴ Zgodnie z regulacjami zawartymi w Regulaminie organizacyjnym (poz. 1-3 tabeli) – odpowiednio: § 4 ust. 10 i 11, § 4 ust. 8 i 9, § 4 ust. 8 i 9.

³⁵ Zgodnie z regulacjami zawartymi w Regulaminie organizacyjnym (poz. 1-3 tabeli) – odpowiednio: § 2 ust. 6, § 2 ust. 5, § 2 ust. 5.

³⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 3, 7, 41, 109.

³⁷ Dowód: akta kontroli, pyt. 114.

³⁸ Wyjaśnienia z 15.09.2022 r., dowód: akta kontroli, pyt. 98.

Na podstawie weryfikacji dokumentacji związanej z postępowaniami konkursowymi przeprowadzonymi w 2020 r. i 2021 r. przez Instytut stwierdzono, że zatrudnione osoby posiadały szczegółowe zakresy obowiązków³⁹. Dokumenty te zawierały podpisy pracowników oraz Dyrektora Instytutu lub jego Zastępcy. Na żadnym z nich nie znajdowała się data podpisania dokumentu przez pracownika, co jest niezgodne z § 5 Regulaminu pracy pracowników OPI PIB. Z uwagi, iż w dokumentach tych wskazana była w tytule dokumentu data, od której zakres obowiązuje, naruszenie to zostało zakwalifikowane jako uchybienie.

3.3 Zatrudnianie i kwalifikacje pracowników Instytutu.

Zatrudnienie pracowników naukowych w Instytucie zostało poprzedzone konkursami, przeprowadzonymi zgodnie z trybem i kryteriami określonymi w Statucie Instytutu.

Pracownicy Instytutu posiadają kwalifikacje określone w art. 42 ust. 1 w zw. z art. 43 oraz art. 49 ust. 2 ustawy o *instytutach badawczych*.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 43 ust. 6 ustawy o *instytutach badawczych* zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem. Kryteria i tryb przeprowadzania i ogłaszania konkursu określa Statut Instytutu. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się także na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców.

Tryb ogłaszania, kryteria konkursów i sposób ich przeprowadzania w OPI PIB zostały określone w Rozdziale V Statutu Instytutu, czym wypełniono obowiązek wynikający z art. 43 ust. 6 ustawy o *instytutach badawczych*.

W kontrolowanym okresie w OPI PIB ogłoszono i przeprowadzono 9 postępowań konkursowych (z tego 2 nie zostały rozstrzygnięte)⁴⁰. Kontrolacji poddano wszystkie rozstrzygnięte postępowania konkursowe. W ich wyniku zostało zatrudnionych 12 pracowników naukowych (11 na stanowisku adiunkta i 1 na stanowisku profesora Instytutu).

Zatrudnienie wszystkich pracowników naukowych zostało poprzedzone konkursem, którego ogłoszenie nastąpiło przez podanie jego warunków do publicznej wiadomości zgodnie z § 10 ust. 2 Statutu OPI PIB. Ogłoszenia o konkursach zawierały wymagane elementy wskazane w § 10 ust. 3 Statutu Instytutu.

Wykaz rozstrzygniętych konkursów ogłoszonych i przeprowadzonych w latach 2020-2021 prezentuje tabela.

Tab. 2

Data ogłoszenia konkursu	Data rozstrzygnięcia konkursu	Liczba zgłoszeń / Liczba / zatrudnionych osób	Stopień/ tytuł naukowy wybranych kandydatów	Powołanie członków komisji	Ocena kandydata/ Opinia Rady Naukowej
19.03.2020	29.04.2020	6/5	dr	Zarządzenie 8/2020 z 18.03.2020	Notatka z 16.04.2020 / Uchwały RN z 29.04.2020
					<ul style="list-style-type: none"> • adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina: ekonomia i finanse • adiunkt w dziedzinie nauk technicznych dyscyplina: informatyka techniczna i telekomunikacja • adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina: nauki o polityce • adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina: psychologia

³⁹ Wyjaśnienia z 27.09.2022 r., dowód: akta kontroli, pyt. 109, 41, 97.

⁴⁰ Dowód: akta kontroli, Zestawienie II, pyt.: 41, 99, 100, 101, 102, 103, 115, 116, 117.

	adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina: psychologia				
14.04.2020	14.05.2020	1/1	dr hab.	Zarządzenie 7/2020 z 13.03.2020	Notatka z 30.04.2020 / Uchwała RN z 14.05.2020
	profesor instytutu w dziedzinie nauk technicznych dyscyplina: sztuczna inteligencja				
21.12.2020	15.03.2021	4/2	dr	Zarządzenie 44 z 16.12.2020	Notatka z 25.02.2021 / Uchwała RN z 15.03.2021
	adiunkt w dziedzinie nauk technicznych dyscyplina informatyka techniczna i telekomunikacja i/lub w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina nauki socjologiczne w obszarze współpraca człowiek a technologia adiunkt w dziedzinie nauk technicznych dyscyplina informatyka techniczna i telekomunikacja i/lub w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina nauki socjologiczne w obszarze współpraca człowiek a technologia				
15.03.2021	20.05.2021	6/1	dr	Decyzja z 22.03.2021	Notatka z 22.04.2021 / Uchwała RN z 20.05.2021
	adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina nauki socjologiczne				
12.05.2021	25.06.2021	1/1	dr	Decyzja z 24.05.2021	Notatka z 14.06.2021 / Uchwała RN z 25.06.2021
	adiunkt w dziedzinie nauk społecznych dyscyplina nauki socjologicznej i/lub w dziedzinie nauk technicznych dyscyplina informatyka techniczna i telekomunikacja				
02.07.2021	23.08.2021	1/1	dr	Decyzja z 26.07.2021	Notatka z 06.08.2021 / Uchwała RN z 23.08.2021
	adiunkt w dziedzinie nauk społecznych lub technicznych, dyscyplina (odpowiednio): nauki socjologiczne lub informatyka techniczna i telekomunikacja w obszarze: socjologia nauki i/lub data science				
22.10.2021	10.12.2021	1/1	dr	Decyzja z 22.10.2021	Notatka z 26.11.2021 / Uchwała RN z 10.12.2021
	adiunkt w dziedzinie nauk technicznych, dyscyplina: informatyka techniczna i telekomunikacja w obszarze: informatyka medyczna				

Wskazane wyżej postępowania konkursowe były przeprowadzone przez powołane w tym celu przez Dyrektora OPI PIB komisje konkursowe⁴¹, a ich skład był zgodny z postanowieniami § 10 ust. 5 Statutu Instytutu. Kompetencje osób ubiegających się o zatrudnienie oceniane były podczas rozmów kwalifikacyjnych, w oparciu o przedstawioną przez kandydata dokumentację i wymagania określone w ramach postępowania konkursowego⁴². Ze spotkań członków komisji konkursowych sporządzone zostały notatki, w których Komisja rekomendowała zatrudnienie poszczególnych osób. Ponadto, działając

⁴¹ Komisje zostały powołane aktami prawnymi: Zarządzenie 8/2020 z 18.03.2020, Zarządzenie 7/2020 z 13.03.2020, Zarządzenie 44 z 16.12.2020, Decyzja z 22.03.2021, Decyzja z 24.05.2021, Decyzja z 26.07.2021, Decyzja z 22.10.2021; dowód: akta kontroli, pyt. 41.

⁴² § 10 ust. 6 Statutu Instytutu OPI PIB.

na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 12 ustawy o *instytutach badawczych*, Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała kwalifikacje zatrudnionych osób⁴³.

Na podstawie dokumentacji zatrudnionych w okresie objętym kontrolą 12 pracowników naukowych stwierdzono, że posiadają oni kwalifikacje określone w art. 42 ust. 1 w zw. z art. 43 ust. 3-4 ustawy o *instytutach badawczych*. Pracownicy naukowcy zatrudnieni na stanowisko adiunkta posiadali stopień naukowy doktora natomiast pracownik zatrudniony na stanowisko profesora Instytutu - doktora habilitowanego. Z przedstawionych przez Instytut zestawień wynika, iż w kontrolowanym okresie został zatrudniony jeden pracownik badawczo-techniczny, który następnie po udziale w konkursie został zatrudniony jako pracownik naukowy. Stwierdzono, że osoba ta posiadała kwalifikacje określone w art. 49 ust. 2 o *instytutach badawczych*.

Przedstawiona dokumentacja z przeprowadzonych 6 konkursów na stanowiska adiunktów wskazuje, iż postępowania były zgodnie z trybem i kryteriami określonymi w Statucie Instytutu.

Do kontroli nie okazano pełnej dokumentacji z przeprowadzonego konkursu dotyczącego jedynego kandydata na stanowisko profesora Instytutu tj. wymaganego zgodnie z § 10 ust. 3 pkt 3 Statutu OPI PIB - kompletu dokumentów, które zobowiązany był złożyć ubiegający się o stanowisko do postępowania konkursowego (brak listu motywacyjnego oraz informacji o planach badawczych na najbliższe lata i ich związku z profilem Instytutu). Zgodnie z przedstawionymi w sprawie wyjaśnieniami⁴⁴ *nie zachowała się dokumentacja w postaci listu motywacyjnego oraz planów badawczych kandydata w konkursie na stanowisko profesora Instytutu. Rada Naukowa OPI PIB nie miała najmniejszych wątpliwości, że kandydat zasługuje na to stanowisko (...)*. Komisja konkursowa⁴⁵ oceniła, iż w toku rozmowy kwalifikacyjnej kandydat przedstawił swoje plany naukowe, motywacje oraz wykazał się odpowiednimi kwalifikacjami i przygotowaniem do wykonywania obowiązków na stanowisku pracownika profesora Instytutu. Komisja wskazała również, iż kandydat spełnia warunki formalne tj. posiada co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego oraz doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych, jak również może pochwalić się pokaźnym dorobkiem naukowym. Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przeprowadzenia konkursu.

3.4 Oceny okresowe pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w Instytucie obowiązuje Zarządzenie nr 9/2013 z 18 czerwca 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych zatrudnionych w OPI PIB⁴⁶.

Regulacje wewnętrzne w tym zakresie są zgodne z obowiązującym stanem prawnym.

Ustalono, że okresie objętym kontrolą u żadnego z pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu nie wystąpił obowiązek przeprowadzenia oceny okresowej.

Działalność w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Ustawa o *instytutach badawczych* nakłada obowiązek dokonywania oceny pracowników naukowych i pracowników badawczo-technicznych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową. Rada naukowa, dokonując oceny, uwzględnia w szczególności liczbę i jakość patentów, wdrożeń, publikacji naukowych oraz prowadzonych i planowanych badań naukowych lub prac rozwojowych. W art. 44 ust. 4 ww. ustawy wskazano, że pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata a tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora. Zgodnie zaś z art.

⁴³ Uchwały Rady Naukowej w sprawie wyrażenia opinii o kwalifikacjach osób ubiegających się o stanowiska naukowe - dowód: akta kontroli, pył. 41.

⁴⁴ Wyjaśnienia z 04.10.2022r.; dowód: akta kontroli, pył. 116.

⁴⁵ Notatka z 30.04.2020r.; dowód: akta kontroli, pył. 41.

⁴⁶ Zmienione Zarządzeniem nr 16/2019 z 19 listopada 2019 r.

50 teŝe ustawy pracownicy badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niŝ raz na 4 lata, zaŝ do oceny stosuje się odpowiednio przepis art. 44 ust. 3 ustawy o *instytutach badawczych*.

Dyrektor OPI PIB okreŝlił sposób oceny okresowej pracowników naukowych Instytutu w Zarządzeniu nr 9/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. W związku z kontrol przeprowadzoną przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyŝszego (wystąpienie pokontrolne z 29 maja 2020 r. BKA.WK.0912.17.2019.JF) przedmiotowe Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem nr 16/2019 z 19 listopada 2019 r., a tym samym Instytut dostosował obowiązujące regulacje wewnętrzne do obowiązującego stanu prawnego. W okresie objętym kontrol tj. lata 2020-2021 nie przeprowadzono ŝadnej oceny okresowej pracowników naukowych i badawczo-technicznych. Z przedstawionych przez Dyrektora Instytutu wyjaŝnieŝ⁴⁷ wynika, ŝe ostatnia ocena okresowa pracowników naukowych i badawczo-technicznych w OPI PIB miała miejsce w grudniu 2019 r. Termin dokonania następnej oceny okresowej upływa w grudniu 2023 r.

3.5 Polityka rachunkowoŝci, prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz przeprowadzanie inwentaryzacji.

Obowiązująca w okresie kontrolowanym Instrukcja w sprawie przyŝytych zasad rachunkowoŝci (polityka rachunkowoŝci) zawierała elementy okreŝlone w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowoŝci.

Inwentaryzacj przeprowadzono w zakresie i terminach okreŝlonych w art. 26 oraz udokumentowano zgodnie z art. 27 ww. ustawy, oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 36/2020 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na koniec 2020 r.

Działalnoŝ Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.5.1. Zgodnoŝ uregulowaŝ wewnętrznych dotyczących zasad (polityki) rachunkowoŝci z przepisami ustawy o rachunkowoŝci.

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowoŝci, OPI PIB powinien posiadać dokumentacj opisującą w języku polskim przyŝyte zasady rachunkowoŝci, a w szczególności dotyczące: okreŝlenia roku obrotowego i wchodzących w jego skłd okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz systemu słuŝzcego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstaw dokonanych w nich zapisów.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje powyŝsz dokumentacj.

Polityka rachunkowoŝci obowiązująca w OPI PIB pod nazwą Instrukcja w sprawie przyŝytych zasad rachunkowoŝci została wprowadzona Zarządzeniem nr 23/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.⁴⁸ z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2020 r.

Instrukcja w sprawie przyŝytych zasad rachunkowoŝci obejmowała:

1. Zasady ogólnie: miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych, język, rok obrotowy i wchodzące w jego skłd okresy sprawozdawcze, technika prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego; zasady wyceny aktywów i pasywów, wybór systemu rachunku zysków i strat, metoda sporządzania rachunku przepływów pieniężnych, zestawienie zmian w kapitale wslnym, zasada istotnoŝci.

⁴⁷ Wyjaŝnienia z 27.06.2022 r. SD.0900.2.2022.7.JP, dowód: akta kontroli pyt. 45 i 46.

⁴⁸ Zarządzeniem nr 23/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. Dyrektora OPI PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowoŝci, wprowadzony został jednolity tekst Instrukcji w sprawie przyŝytych zasad rachunkowoŝci. Zarządzenie weszło w ŝycie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2020 r., dowód: akta kontroli, pyt. 8, 9.

3. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych: Zakładowy Plan Kont, wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych, opis systemu przetwarzania danych (systemu informatycznego).
4. System ochrony danych w jednostce: ochrona dokumentów i ksiąg rachunkowych, okresy przechowywania zbiorów, udostępnianie danych i dokumentów.
5. Rachunkowość finansową: Zakładowy Plan Kont Jednostki ze szczegółowym opisem funkcjonowania poszczególnych kont syntetycznych, zasadami rozliczenia kosztów i tworzenia funduszy.
6. Rachunkowość zarządczą i kontroling: rodzaje i typy centrów odpowiedzialności, procedura tworzenia planów finansowych jednostki, zasady tworzenia planu, instrukcja sporządzania cyklicznych raportów z wykonania planów finansowych.
7. Politykę bezpieczeństwa dla systemu finansowo-księgowego SYMFONIA w OPI PIB: tworzenie kopii zapasowych, przetwarzanie danych osobowych, ochrona danych księgowych, dodawanie użytkowników i wprowadzanie podstawowych danych o użytkowniku, zarządzanie hasłami.
8. Proces zarządzania zmianą w zakresie działań korygujących i zapobiegawczych w systemie finansowo-księgowym.
9. Zasady rozliczania krajowych i zagranicznych podróży służbowych.
10. Procedurę inwentaryzacyjną.
11. Procedury rozliczania dotacji celowych oraz innych form wsparcia finansowego udzielanych przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego lub inne instytucje.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że obowiązująca w okresie kontrolowanym *Instrukcja w sprawie przyjętych zasad rachunkowości* zawierała elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3.5.2 Prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 24 ustawy o rachunkowości.

Według art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

3.5.3 Przeprowadzanie inwentaryzacji, zgodnie z art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzację aktywów i pasywów oraz ewidencji pozabilansowej przeprowadza się zgodnie z art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości Instytut był zobowiązany do przeprowadzenia inwentaryzacji na ostatni dzień każdego roku obrotowego w zakresie, terminach i częstotliwości ustalonych w art. 26 ust. 1 - 3 wyżej wymienionej ustawy.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym i stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić oraz rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

W 2020 r. podstawą do przeprowadzenia inwentaryzacji w OPI PIB była Procedura inwentaryzacyjna stanowiąca Załącznik nr 6 do Polityki rachunkowości. W *Procedurze inwentaryzacyjnej* uregulowano zadania i cel inwentaryzacji, nadzór, kwestie podlegające uregulowaniu w zarządzeniu w sprawie inwentaryzacji (w tym kompetencje i zasady działania Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej⁴⁹), techniki inwentaryzacji oraz zasady weryfikacji różnic spisowych.

Zgodnie z zapisami ww. dokumentu nadzór ogólny nad prawidłowością przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji w OPI PIB pełni Dyrektor Jednostki.

---

⁴⁹ Dalej również: ZKI.

Zgodnie z Procedurą inwentaryzacyjną zadaniem inwentaryzacji jest wiarygodne ustalenie stanu rzeczywistego majątku i zobowiązań na określony dzień, skonfrontowanie go ze stanem księgowym, wyjaśnienie różnic i doprowadzenie danych ewidencji księgowych do zgodności ze stanem rzeczywistym. Natomiast celem inwentaryzacji jest ustalenie faktycznego stanu aktywów i pasywów oraz na tej podstawie:

- 1) doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym, a tym samym zapewnienie realności wynikającej z nich informacji ekonomicznych,
- 2) rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone mienie,
- 3) dokonanie oceny gospodarczej przydatności składników majątku,
- 4) przeciwdziałanie nieprawidłowościom w gospodarowaniu majątkiem.

W toku kontroli ustalono, że Zarządzenie nr 36/2020 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na koniec 2020 r. zostało wydane przez Dyrektora OPI PIB w dniu 13 listopada 2020 r.⁵⁰ z naruszeniem terminu określonego w pkt 10.1.2. Procedury Inwentaryzacyjnej.⁵¹

Jednocześnie ustalono, że ww. Zarządzenie odpowiadało wymogom określonym w Procedurze Inwentaryzacyjnej⁵². W związku z powyższym ustalenie dotyczące niedotrzymania terminu wydania zarządzenia uznaje się za uchybienie.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 36/2020 inwentaryzację składników aktywów i pasywów należało przeprowadzić:

- 1) drogą spisu z natury – środków trwałych i wyposażenia wg stanu na 30 listopada 2020 r. do 15 stycznia 2021 r., stanu gotówki na dzień 31 grudnia 2020 r.,
- 2) drogą potwierdzenia sald – uzyskanie potwierdzeń od kontrahentów na dzień 31 października 2020 r., uzyskania od beneficjentów dofinansowania w ramach środków europejskich potwierdzeń stanu rozliczeń na dzień 31 grudnia 2020 r., uzyskania potwierdzenia zgromadzonych środków pieniężnych z banku prowadzącego rachunki bankowe na dzień 31 grudnia 2020 r.
- 3) drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości innych aktywów i pasywów według stanu na 31 grudnia 2020 r.

Jak ustalono - Przewodniczący ZKI obowiązany był przedłożyć do 28 lutego 2021 r. wnioski w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych, stwierdzonych w toku rozliczenia spisów z natury oraz sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury. Termin ten na wniosek Przewodniczącej ZKI⁵³ za zgodą Dyrektora Instytutu został przesunięty do 15 marca 2021 r.

W ww. terminie Przewodnicząca ZKI przedstawiła Dyrektorowi OPI PIB Sprawozdanie z przebiegu prac dotyczących realizacji Zarządzenia nr 36/2020⁵⁴ i poinformowała, że:

- przeprowadzono spis z natury w dziesięciu polach spisowych (wszystkie pola spisowe OPI PIB),
- sporządzono spis z oświadczeń pracowników wykonujących pracę zdalną.

Przedstawiła wnioski z inwentaryzacji:

- sprzęt komputerowy i serwerownie według stanu na dzień 30 listopada 2020 r. stan był zgodny z ewidencją księgową, niedobory nie wystąpiły,

⁵⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 19, 80.

⁵¹ Zarządzenie w sprawie inwentaryzacji, wydaje Dyrektor Jednostki na wniosek Głównego Księgowego w terminie do 30 września roku, w którym inwentaryzacja ma się odbyć.

⁵² Zarządzenie określało terminy oraz techniki przeprowadzenia inwentaryzacji poszczególnych składników aktywów i pasywów, terminy rozliczenia spisu z natury i przedstawienia Dyrektorowi wniosków, termin przedstawienia do akceptacji Dyrektora ostatecznego sprawozdania z inwentaryzacji, a także skład Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej.

⁵³ W dniu 24 lutego 2021 r. Przewodnicząca ZKI złożyła do Dyrektora Instytutu wniosek o przedłużenie terminów określonych w § 2 ust. 6 Zarządzenia do 15 marca 2021 r. (wraz z uzasadnieniem) i uzyskała akceptację, dowód: akta kontroli, pyt. 19.

⁵⁴ Dowód: akta kontroli, pyt. 19, 80.

- stan gotówki, weksli i gwarancji bankowych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zgodny był z ewidencją księgową, niedobory nie wystąpiły,
- zalecenie uzupełnienia brakujących numerów inwentarzowych.

Dyrektor OPI PIB zaakceptował Sprawozdanie z przebiegu prac dotyczących realizacji Zarządzenia nr 36/2020⁵⁵.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że inwentaryzacja za 2020 r. została przeprowadzona w zakresie i terminach określonych w art. 26 ustawy o rachunkowości oraz udokumentowano zgodnie z art. 27 cyt. ustawy.

3.5.4 Kontrola dokumentów księgowych

Zasady obiegu, weryfikacji oraz zatwierdzania dokumentów finansowych zostały określone w *Instrukcji obiegu dokumentów finansowych*⁵⁶.

Zgodnie z Instrukcją dokument finansowy podlega sprawdzeniu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zostaje zatwierdzony do wypłaty.

Otrzymane dokumenty finansowe rejestrowane są w Komórcie kancelaryjnej i przekazywane do Sekretariatu Dyrektora celem przedłożenia Dyrektorowi. Dyrektor po otrzymaniu dokumentów i weryfikacji merytorycznej kieruje dokumenty do koordynatorów projektów lub, jeśli nie są związane z projektami, do właściwych komórek organizacyjnych w celu potwierdzenia zgodności merytorycznej.

Dokumentacja finansowa po ocenie i weryfikacji merytorycznej kierowana jest do Głównego Księgowego w celu dekretacji finansowej. Decyzje o odmowie zapłaty podejmuje Dyrektor. Sprawdzenie pod względem merytorycznym dowodów księgowych polega na ustaleniu rzetelności ich danych, celowości, gospodarności i legalności operacji gospodarczych wyrażonych w dowodach.

Pracownik opisujący dokument finansowy od strony merytorycznej umieszcza adnotację zawierającą:

1. potwierdzenie zgodności dokumentu z warunkami zamówienia, Umowy czy kontraktu oraz wykonania dostawy lub usługi,
  2. numer zamówienia, kontraktu lub Umowy,
  3. wewnętrzny numer projektu zgodny z numeracją stosowaną w rachunkowości OPI PIB,
  4. opis celu poniesienia kosztów wynikających z umów ze wskazaniem kosztów stałych,
  5. datę wraz z podpisem pracownika wskazanego do opisu dokumentu finansowego.
- Zewnętrzne dokumenty finansowe zawierające akceptację merytoryczną podlegają sprawdzeniu i akceptacji pod względem formalnym i rachunkowym Głównego Księgowego.

Załącznikiem do Instrukcji są *Szczególne zasady (polityki) rachunkowości w zakresie projektów/zadań współfinansowanych ze środków pomocowych*.

Uregulowania zawarte w tym dokumencie pozwalają na wyodrębnienie ewidencji księgowej wszystkich realizowanych projektów/zadań poprzez odpowiednie rozbudowanie analityki w planie kont, a także – poprzez prowadzenie w księdze rachunkowej głównej kont pozabilansowych (w ramach zespołu 9 kont) w układzie preliminarzy poszczególnych projektów/zadań. Zgodnie z punktem 5 *Szczególnych zasad (polityki) rachunkowości (...)* wyodrębnieniu podlegają zapisy księgowe dotyczące realizowanych projektów/zadań, zgodnie z wymogami zawartymi w umowach lub innych dokumentach, w których określono obowiązek wydzielenia zapisów księgowych dotyczących danego projektu/zadania.

Prawidłowość zapisów zweryfikowano w oparciu o kontrolę 86 dokumentów księgowych, które stanowiły podstawę do rozliczenia kosztów bezpośrednich udzielonej dotacji.

⁵⁵ Dowód: akta kontroli, pyt. 18, 19, 80.

⁵⁶ Zarządzenie nr 4/2006 P.O. Dyrektora OPI PIB z dnia 1 lipca 2006 r., dowód: akta kontroli, pyt. 8.

Ustalono, że ww. dokumenty posiadały stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych⁵⁷.

Jednostka spełniła wymogi zawarte w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Na skontrolowanych dowodach księgowych znajdowały się zapisy świadczące o kontroli pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i prawidłowym zatwierdzeniu do zapłaty.

Jednocześnie w 2 przypadkach⁵⁸, stwierdzono naruszenie § 3 ust. 5 Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2020, który stanowił, że OPI PIB jest zobowiązany do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania dotacji celowej następującą treścią: „płatne z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie Umowy nr .... z dnia ..... w kwocie .....”

Z uwagi na okoliczność, że ujawnione rozbieżności między opisami pieczętek a kosztami ujętymi w księgach analitycznych nie miały wpływu na prawidłowość zaksięgowania i rozliczenia kosztów wynikających z ww. faktur, naruszenie § 3 ust. 5 Umowy zakwalifikowano jako uchybienie.

3.6 Ustalenie planu finansowego Instytutu i jego realizacja.

Instytut w zakresie objętym kontrolą przestrzegał przepisów dotyczących zasad sporządzania i opiniowania rocznego planu finansowego zgodnie z ustawą o instytutach badawczych.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 ustawy o instytutach badawczych plan finansowy na rok 2020 oraz korekta ww. planu zostały ustalone przez Dyrektora Instytutu po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej OPI PIB. Plan finansowy obejmował zakres zgodny z ustalonym w art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych. OPI PIB monitorował proces realizacji planów finansowych. Na podstawie sprawozdań finansowych oraz badanych dokumentów źródłowych nie stwierdzono wydatków w wysokości przekraczającej ustalone dla danego typu wydatków kwoty w planie finansowym.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.6.1 Ustalenie planów finansowych OPI PIB przez Dyrektora, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej (art. 18 ust. 12 ustawy o instytutach badawczych).

Zgodnie z art. 18 ust. 10 ustawy o instytutach badawczych roczny plan finansowy jest podstawą gospodarowania środkami przez OPI PIB uzyskanymi w formie przychodów własnych oraz subwencji i dotacji z budżetu państwa oraz z innych źródeł. Roczny plan finansowy ustala Dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej (art. 18 ust. 12 ustawy o instytutach badawczych.)

W toku kontroli ustalono procedurę tworzenia planu finansowego w Instytucie⁵⁹. Jak wyjaśniono - Plan finansowy jest sporządzany w wersji ostatecznej najpóźniej do końca I kwartału danego roku. Pierwszy projekt planu sporządzany jest do końca roku poprzedzającego rok, którego plan ma dotyczyć.

Ustalono, że Plan finansowy na rok 2020 r.⁶⁰, sporządzony w kwietniu 2020 r. został przedstawiony Radzie Naukowej OPI PIB, która pozytywnie go zaopiniowała zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 9 ustawy o instytutach badawczych⁶¹.

⁵⁷ Dowód, akta kontroli, Załącznik nr 2 do opinii eksperta zawiera zestawienie 86 dokumentów księgowych w zakresie kosztów bezpośrednich (bez wynagrodzeń) poniesionych w ramach dotacji celowej na 2020 r., o łącznej wartości 11 073 741,90 zł. Wątpliwości dotyczące zatwierdzenia dokumentów [redacted] oraz [redacted] zostały wyjaśnione i udokumentowane przez Instytut, dowód: akta kontroli.

⁵⁸ Faktury - [redacted]

⁵⁹ Dowód: akta kontroli, pyt. 11.

⁶⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 27, 28.

⁶¹ Uchwała Rady Naukowej z 14 maja 2020 r., dowód: akta kontroli, pyt. 6.

Przy podpisie Dyrektora stwierdzono brak daty. Zgodnie z wyjaśnieniami⁶² - Dyrektor zatwierdził plan finansowy sporządzony w kwietniu 2020 r., po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Naukowej z dnia 14 maja 2020 roku.

W dniu 21 września 2020 r. Rada Naukowa OPI PIB wyraziła opinię o korekcie Planu finansowego na 2020 r.⁶³ Stwierdzono, że korekta Planu finansowego podpisana jest przez Dyrektora Instytutu bez daty. Jak wyjaśniono - korekta Planu finansowego sporządzona we wrześniu, została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Naukową 21 września 2020 r. i następnie zatwierdzona przez Dyrektora Instytutu.

Należy stwierdzić, że plan finansowy na 2020 r. oraz korekta planu ustalone przez Dyrektora Instytutu zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową OPI PIB, zgodnie z art. 18 ust. 12 ustawy o instytutach badawczych.

3.6.2 Uwzględnienie w planach finansowych elementów określonych w art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych.

Zgodnie z art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych roczny plan finansowy obejmuje:

1. Przychody własne;
2. Dotacje z budżetu państwa;
3. Koszty, w tym:
  - a) wynagrodzenia i naliczane od nich składki,
  - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
  - c) koszty majątkowe.

W celu sformalizowania procesu tworzenia i kontroli realizacji planów finansowych w OPI PIB została wprowadzona Procedura tworzenia planów finansowych jednostki oraz Zasady tworzenia planu⁶⁴.

Zgodnie z Procedurą tworzenia planów finansowych Plan finansowy OPI- PIB ustalany jest na bazie:

1. Otrzymanych decyzji w sprawie zapewnienia finansowania na rok budżetowy;
2. Zatwierdzonych Planów Działań wdrażanych w Jednostce projektów;
3. Podpisanych umów gospodarczych (najem powierzchni);
4. Podpisanych umów o świadczenie usług i sprzedaży oprogramowania;
5. Przepisów prawa i wskaźników gospodarczych;
6. Kosztów utrzymania infrastruktury poniesionych w roku poprzednim i powiększonych o oczekiwania inflacyjne.

W procedurze określono natomiast wybór sposobu planowania oraz etapy tworzenia planu⁶⁵ Plan finansowy na 2020 r. oraz korektę Planu finansowego na 2020 r. prezentują tabele.

⁶² dowód: akta kontroli, pyt. 58.

⁶³ dowód: akta kontroli, pyt. 28.

⁶⁴ Procedura tworzenia planów finansowych jednostki oraz Zasady tworzenia planu zostały uregulowane w pkt. 6.1.3 i 6.1.4 Instrukcji w sprawie przyjęcia zasad rachunkowości obowiązujących w OPI PIB, pyt. 9, 11.

⁶⁵ Etap 1 - Planowanie będzie prowadzone w sposób udgórny czyli punktem wyjścia będą decyzje, plany działań i umowy. Dyrektor Ośrodka na początku procesu tworzenia określi minimalny planowany wynik finansowy OPI PIB. Pierwszy projekt planu finansowego przygotowany przez pracowników odpowiedzialnych za kontroling nie może zakładać mniejszego wyniku finansowego niż określony przez Dyrektora, Etap 2 - Poszczególne części projektu planu będą przedstawiane do konsultacji odpowiednim kierownikom centrów odpowiedzialności. W uzasadnionych wypadkach kierownicy przedstawiają korekty planu które podlegają zatwierdzeniu przez Zastępców. Etap 3 - Po naniesieniu poprawek poszczególnych kierowników plan finansowy przekazywany jest do Zastępców Dyrektora w obszarach za które są odpowiedzialni bezpośrednio lub pośrednio. Etap 4 - Po naniesieniu poprawek przez Zastępców i powtórnym przeliczeniu wyniku finansowego, plan przedstawiany jest Dyrektorowi Ośrodka, który akceptuje lub odrzuca kolejne poprawki pomiędzy planem z Etapu 1 a planem z Etapu 3 i decyduje czy założony poziom wyniku finansowego po korektach jest wystarczający w stosunku do pierwotnie zakładanego. Jeśli tak oznacza to akceptację planu finansowego przez Dyrekcję. W przeciwnym razie rozpoczyna się etap 5. Etap 5 - Dyrektor określa nowy poziom wyniku finansowego na podstawie oczekiwanego z Etapu 1 i możliwego do osiągnięcia z Etapu 4.

Tab. 3 Plan finansowy na 2020 r.⁶⁶

Działalność statutowa wymieniona w art. 2 ust 1-3 ustawy o instytutach badawczych		
	przychody (zł)	koszty (zł)
Subwencja	9 019 939	9 019 939
Dotacja celowa	63 129 092	63 129 092
Dotacja celowa ABM	1 500 000	1 500 000
Zintegrowany System Usług dla Nauki	7 241 358	7 331 358
e-balance plus	999 913	999 913
Miniatura 3 – projekt NCN	88 000	88 000
OPUS-17	16 800	16 800
PO IR	2 976 708	2 976 708
Działalność gospodarcza	1 260 000	950 000
Działalność gospodarcza wymieniona w art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych		
Najem i sprzedaż	770 000	560 000
	2 030 000	1 510 000
Suma narastająco	87 001 809	86 571 809
WYNIK	430 000	

Tab. 4 Korekta Planu finansowego na 2020 r. z września 2020 r.⁶⁷

Działalność statutowa wymieniona w art. 2 ust 1-3 ustawy o instytutach badawczych		
	przychody (zł)	koszty (zł)
Subwencja	8 744 339	8 744 339
Dotacja inwestycyjna	300 000	300 000
Dotacja celowa	63 208 489	63 208 489
Zintegrowany System Usług dla Nauki	7 983 181	8 073 181
e-balance plus	999 913	999 913
Premia na Horyzoncie 2	100 305	100 305
Miniatura 3 – projekt NCN	88 000	88 000
OPUS-17	16 800	16 800
PO IR	2 951 708	2 951 708
Działalność gospodarcza	2 893 000	2 174 750
Działalność gospodarcza wymieniona w art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych		
	przychody (zł)	koszty (zł)
Najem i sprzedaż	770 000	560 000
	3 663 000	2 734 750
Suma narastająco	88 055 735	87 217 485
WYNIK	838 250	

Analiza przedstawionego do kontroli Planu finansowego OPI PIB wykazała⁶⁸, że plan sporządzony na rok 2020 obejmuje zakres ustalony w art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych.

3.6.3 Realizacja planów finansowych.

W kontrolowanym okresie w OPI PIB obowiązywała Instrukcja sporządzania cyklicznych raportów z wykonania planów finansowych⁶⁹. Według wyżej wymienionej Instrukcji raport z

⁶⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 27, 28.

⁶⁷ Dowód: akta kontroli, pyt. 27, 28.

⁶⁸ Plan finansowy w formie tabelarycznej nie zawiera wyszczególnionych kosztów ujętych w art. 11 ust. 11 pkt 3 a – c, natomiast elementy te zostały ujęte w opisie. Ustalono, że każdy projekt wyszczególniony w tabeli posiada stronę przychodową oraz kosztową z wyszczególnieniem wynagrodzeń wraz ze składkami, wydatki majątkowe oraz pozostałe wydatki.

⁶⁹ Określona w pkt. 6.1.5 Instrukcji w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązujących w OPI PIB.

wykonania planu sporządzany jest najpóźniej do końca drugiego miesiąca po zakończeniu kwartału i jest opracowany w układzie planu finansowego na dany rok. Raport zawiera co najmniej następujące elementy:

1. Podsumowanie Centrów odpowiedzialności w układzie:
  - kwoty kosztów i przychodów z planu kwartału, którego raport dotyczy,
  - kwoty kosztów i przychodów wszystkich kwartałów bieżącego roku,
  - kwoty kosztów i przychodów kwartału z poprzedniego roku,
  - omówienie przekroczeń.
2. Podsumowanie źródeł finansowania (projektów) w układzie:
  - koszty bezpośrednie,
  - koszty z rozrzutu,
  - dotacje przypadające na koszty,
  - ilość godzin przepracowanych w ramach projektu,
  - koszt bezpośredni na godzinę pracy,
  - koszt całkowity godziny pracy w projekcie.
3. Podsumowanie działalności ośrodka w danym kwartale, w tym:
  - kwestie i problemy finansowe nierozwiązane w danym kwartale,
  - struktura rodzajowa kosztów w przekrojach.

W trakcie kontroli zostały przedstawione przykładowe raporty⁷⁰ (w formie arkuszy kalkulacyjnych) z kontroli rozliczenia planu finansowego. Analiza przedstawionych do kontroli raportów wykazała, że Instytut monitoruje proces realizacji planów finansowych. Na podstawie sprawozdań finansowych oraz badanych dokumentów źródłowych nie stwierdzono wydatków w wysokości przekraczającej ustalone dla danego typu wydatków kwoty w planie finansowym.

3.7 Utworzenie i zarządzanie funduszami Instytutu.

Instytut utworzył fundusze zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o instytutach badawczych. Fundusz rezerwowy został utworzony i był zarządzany zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych. Niewykorzystane w 2020 r. środki funduszy przechodziły na rok następny, zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o instytutach badawczych.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych Instytut tworzy fundusze:

- 1) statutowy, który stanowi równowartość majątku według stanu na dzień rozpoczęcia działalności;
- 2) rezerwowy, który tworzy się z nie mniej niż 8% zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, który tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁷¹.

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych Instytut może tworzyć fundusze:

- 1) badań własnych, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 2) stypendialny, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 3) wdrożeń, który tworzy się ze środków przekazanych instytutowi na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych tego instytutu, z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów ekonomicznych wdrożenia;
- 4) nagród, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy.

Fundusz rezerwowy służy na pokrycie strat instytutu; w przypadku gdy strata netto będzie wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostała część straty zostanie pokryta z funduszu statutowego. W przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie wartość 1/5 funduszu statutowego, instytut może nie dokonywać odpisu z zysku. Wypłata z funduszu nagród

⁷⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 70.

⁷¹ Dz.U. 1994 nr 43 poz. 163 z późn. zm.

następuje w następnym roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego instytutu. Warunki wypłaty ze środków funduszu określa układ zbiorowy pracy lub regulamin wynagradzania. Środki funduszu wdrożeniowego przeznacza się na wypłatę nagród za osiągnięcie efektów wdrożenia, natomiast warunki wypłaty ze środków funduszu określa układ zbiorowy pracy lub regulamin ustalony przez instytut.

Niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy instytutu przechodzą na rok następny (art. 19 ust. 6 ustawy o *instytutach badawczych*).

W toku kontroli ustalono, że Instytut prawidłowo utworzył następujące fundusze:⁷²

1. fundusz statutowy,
2. fundusz rezerwowy,
3. fundusz badań własnych,
4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Informacje dotyczące funduszy określonych w pkt 1-3 prezentuje tabela.

Tab. 5

	Fundusz statutowy (zł)	Fundusz rezerwowy (zł)	Fundusz badań własnych (zł)
BO 2020 r.	1 467 047,15	64 062,24	772 529,80
zwiększenie - zysk 2019 r.	0	25 955,87	298 492,46
BZ 2020 r.	1 467 047,15	90 018,11	1 071 022,26

Fundusz statutowy stanowi równowartość majątku według stanu na dzień rozpoczęcia działalności.

Fundusz rezerwowy jest corocznie zwiększany o 8% odpis z zysku netto za poprzedni rok obrotowy. W 2020 r. wartość ta wyniosła 25 955,87 zł⁷³.

Z funduszy, których utworzenie nie było obligatoryjne, utworzono Fundusz Badań Własnych. Regulamin Funduszu Badań Własnych stanowi Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 30/2020 z dnia 21 września 2020 r.⁷⁴ Dyrektora OPI PIB w sprawie wprowadzenia Regulaminu Funduszu Badań Własnych. Celem wprowadzenia Regulaminu było wsparcie przez Instytut działalności twórczej i naukowej Pracowników Instytutu oraz jego upowszechnianie. Fundusz badań własnych został utworzony prawidłowo.

Wsparcie z funduszu może zostać przeznaczane na:

- a) wkład własny w międzynarodowe sieci i projekty naukowe finansowane częściowo ze środków zewnętrznych,
- b) zakup usług, środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych dla realizacji projektów badawczych/naukowych,
- c) pokrycie kosztów związanych z wizytą studyjną, stażem, konferencją bezpośrednio powiązaną z rozwojem naukowym pracownika,
- d) inne cele statutowe.

Wydatkowanie środków, o których mowa w pozycji a) - c) odbywa się na zasadzie konkursu wniosków.

Odzwierciedlenie funduszy w ewidencji księgowej według stanu na 1 stycznia 2020 r. i 31 grudnia 2020 r. prezentuje się następująco⁷⁵:

- Stan na 1 stycznia 2020 r.

Konto 801 fundusz statutowy – saldo Ma – 1 467 047,15 zł

Konto 806 fundusz rezerwowy – saldo Ma – 64 062,24 zł

Konto 805 fundusz badań własnych – saldo Ma – 772 529,80 zł

- Stan na 31 grudnia 2020 r.

Konto 801 fundusz statutowy – saldo Ma – 1 467 047,15 zł

⁷² Dowód: akta kontroli – pyt. 12, 20, 24.

⁷³ Zysk netto za 2019 r. – 324 448,32 zł x 8% = 25 955,87 zł.

⁷⁴ Dowód: akta kontroli, pyt. 12.

⁷⁵ Dowód: akta kontroli, pyt. 20, 24.

Konto 806 fundusz rezerwowy – saldo Ma – 90 018,11 zł

Konto 805 fundusz badań własnych – saldo Ma – 1 071 022,26 zł.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w OPI PIB został utworzony na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Zasady gospodarowania środkami ZFŚS określa Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obowiązujący w OPI PIB, stanowiący Załącznik do Zarządzenia Nr 4/2019 Dyrektora OPI PIB z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych OPI PIB⁷⁶ oraz Aneks Nr 1 do wyżej wymienionego Regulaminu⁷⁷.

Regulamin oraz zmiany do niego wprowadzone, zostały uzgodnione ze Związkiem Zawodowym Pracowników OPI PIB. Wyliczenie odpisu na ZFŚS w 2020 r. prezentują tabele⁷⁸.

Tab. 6

Przeciętne wynagrodzenie w II półroczu 2018 r.	4 134,02 zł
Odpis podstawowy na jednego zatrudnionego	$4\,134,02 \times 37,50\% = 1\,550,26$ zł
Zwiększenie fakultatywne ⁷⁹	$4\,134,02 \times 6,25\% = 258,38$ zł

Tab. 7

Osoby uprawnione w 2020 r.	ilość	odpis (zł)	kwota (zł)
Zatrudnieni	365	1 550,26	565 844,9
Emeryci/renciści	43	258,38	11 110,34
Osoby niepełnosprawne	4	258,38	1 033,52
			577 988,76

Instytut w roku sprawozdawczym 2020 dokonał odpisu na dobro Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w kwocie 577 988,76 zł, stosownie do liczby przeciętnego zatrudnienia w etatach, tj. 365 etatów, wśród których było 43 emerytów i 4 osoby niepełnosprawne. Zmiany w ZFŚS w 2020 r. (w zł) prezentuje poniższa tabela.

Tab. 8

Fundusz na początek roku 2020	w zł	216 602,32
Odpisy podstawowe		577 988,76
Odsetki na rachunku bankowym		199,82
Odsetki od pożyczek udzielonych pracownikom		1 839,17
Spłacone pożyczki przez pracowników		121 749,66
Razem środki ZFŚS do dyspozycji w 2020 r.		918 379,73
Środki wykorzystane w 2020 roku, w tym:	540 211,89	
Dofinansowanie wypoczynku	172 796,6	
Zwrot wydatków na wydarzenia kulturalne	8 179,98	
Dofinansowanie tzw. Pakietów sportowych	23 695,31	

⁷⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 71

⁷⁷ Stanowiący Załącznik do Zarządzenia Nr 45/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. Dyrektora OPI PIB w sprawie zmian do Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

⁷⁸ Dowód: akta kontroli, pyt. 21.

⁷⁹ W przeliczeniu na każdego emeryta, rencistę i niepełnosprawnego, nad którym zakład sprawuje opiekę.

Pieniężne świadczenia świąteczne oraz dofinansowanie paczek	241 100	
Zapomogi	15 600	
Inne świadczenia	840	
Udzielone pożyczki pracownikom	78 000	
Pozostało		378 167,84

Odzwierciedlenie ZFŚS w ewidencji księgowej według stanu na 1 stycznia 2020 r. i 31 grudnia 2020 r. prezentuje się następująco:

- Konto 851 (BO 2020 r. strona MA) – 349 701,8 zł - Konto 234-2 (BO 2020 r. strona WN) – 133 099,48 zł = Stan początkowy funduszu: 216 602,32 zł,
- Konto 851 (BZ 2020 r. strona MA) – 467 517,66 zł - Konto 234-2 (BZ 2020 r. strona WN) – 89 349,82 zł = Stan końcowy funduszu: 378 167,84 zł,

Uzgodnienie z kontem bankowym (konto 136-4) – 377 793,41 zł.

Różnica 374,43 zł w dniu 11 stycznia 2021 r. została uzupełniona z konta podstawowego na rachunek bankowy funduszu⁸⁰.

Mając na względzie poczynione ustalenia, należy stwierdzić, że w 2020 r. Instytut:

- utworzył fundusze zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o *instytutach badawczych*,
- fundusz rezerwowy został utworzony i był zarządzany zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o *instytutach badawczych*,
- niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy instytutu zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o *instytutach badawczych* przechodziły na rok następny.

3.8 Sporządzanie sprawozdania finansowego.

Sprawozdania finansowe OPI PIB za 2020 r. zostało sporządzone zgodnie z wymogami art. 45 ustawy o *rachunkowości*, w terminach, o których mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o *rachunkowości* oraz zaopiniowane przez Radę Naukową OPI PIB zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 10 ustawy o *instytutach badawczych*, a ponadto dane wykazane w sprawozdaniach finansowych za 2020 r. były zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

Instytut przestrzegał przepisu art. 64 ust. 1 pkt 4 oraz art. 66 ust. 4 ustawy o *rachunkowości*. Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.8.1 Sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 45 ustawy o *rachunkowości*.

Sprawozdanie finansowe za 2020 r. zostało sporządzone według stanu na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, tzn. na dzień 31 grudnia 2020 r., zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy o *rachunkowości*. Sprawozdanie finansowe za 2020 r. sporządzono w postaci elektronicznej oraz opatrzone podpisem kwalifikowanym, zgodnie z art. 45 ust 1f ustawy o *rachunkowości*. Sprawozdanie finansowe składało się, zgodnie z art. 45 ust 2 i ust. 2 ustawy o *rachunkowości*, z bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej obejmującej wprowadzenie do sprawozdania oraz dodatkowe informacje i objaśnienia, rachunku przepływów pieniężnych i zestawienia zmian w kapitale własnym⁸¹.

⁸⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 21, 20, 56,

⁸¹ Dowód: akta kontroli, pyt. 17.

3.8.2 Sporządzenie sprawozdań finansowych w terminie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ustalono, że Sprawozdanie finansowe za rok 2020 OPI PIB sporządził w dniu 5 maja 2021 r., tj. w terminie⁸², zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁸³.

3.8.3. Badanie sprawozdania finansowego, zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdanie finansowe za 2020 r. podlegało rocznemu badaniu, na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Instytut przestrzegał przepisu art. 66 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Firma audytorska została wybrana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁸⁴.

W dniu 7 maja 2021 r. przedstawione zostało *Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2020*⁸⁵.

W opinii biegłego, sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Jednostki na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

3.8.4 Opiniowanie sprawozdania finansowego przez Radę Naukową.

Ustalono, że Rada Naukowa OPI PIB w dniu 20 maja 2021 r., zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 10 ustawy o *instytutach badawczych*, Uchwałą nr 5/2021 z 20 maja 2021 r. pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie finansowe OPI PIB za 2020 r.⁸⁶

W dniu 24 czerwca 2021 r. Minister Edukacji i Nauki, na podstawie art. 18 ust. 13 ustawy o *instytutach badawczych*, wydał decyzję w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz podziału zysku za rok 2020 OPI PIB⁸⁷.

3.8.5 Zgodność danych przedstawionych w sprawozdaniach finansowych z prowadzoną dokumentacją księgową.

W celu kontroli zgodności danych przedstawionych w sprawozdaniach finansowych z prowadzoną dokumentacją księgową dokonano analizy i porównania wydruków obrotów kont syntetycznych i analitycznych z ewidencji księgowej OPI PIB za 2020 r. z danymi wynikającymi ze sprawozdań finansowych.

Stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniu finansowym za 2020 r. są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

W odniesieniu Funduszu Badań Własnych wskazać należy, że fundusz ten został utworzony jako fundusz specjalny, w celu finansowania badań własnych jednostki. W związku

---

⁸² Określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzania, zatwierdzania, udostępniania i przekazywania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. 2021, poz. 572).

⁸³ Kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami Statutu lub Umowy.

⁸⁴ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego pismem z 21 listopada 2019 r., znak: DIR.ZC.706.6.2019.AW.1 poinformował OPI PIB, że do badania sprawozdania finansowego za rok 2019 i 2020 wybrał firmę audytorską KPW Auditor Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, dowód: akta kontroli, pyt. 25.

⁸⁵ Dowód: akta kontroli, pyt. 17.

⁸⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 16.

⁸⁷ Dowód: akta kontroli, pyt. 23.

z powyższym powinien być wykazywany w pasywach bilansu w pozycji zobowiązań B.III.4, a nie jako kapitał własny w pozycji A.IV pasywów bilansu. Powyższe naruszenie uznaje się za uchybienie.

W ww. zakresie podtrzymuje się zatem uwagę kontrolujących sformułowaną w wystąpieniu pokontrolnym MNiSW z dnia 29 maja 2020 r.: *Z funduszy, których utworzenie nie było obligatoryjne utworzono fundusz badań własnych⁸⁸, który został wykazany w sprawozdaniu finansowym w pasywach bilansu, w poz. A. Kapitał (Fundusz) własny, jako kapitał (fundusz) zapasowy⁸⁹. Powyższa uwaga nie została przez Instytut uwzględniona i w sprawozdaniach finansowych za 2020 r. i 2021 r. fundusz badań własnych wykazywany był jako Kapitał (fundusz) zapasowy⁹⁰.*

Należy stwierdzić, że Instytut w zakresie objętym kontrolą, za wyjątkiem prezentacji w bilansie funduszu badań własnych przestrzegał przepisów dotyczących zasad sporządzania i opiniowania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz ustawą o instytutach badawczych.

3.9 Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej na realizację zadań zleconych w 2020 r., przyznanej Umową nr 1/OPI PIB/DC/2020 z dnia 18 lutego 2020 r.

W toku kontroli ustalono, że środki z dotacji celowej na realizację zadań zleconych w 2020 r., przyznanej Umową nr 1/OPI PIB/DC/2020 z dnia 18 lutego 2020 r., Instytut wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem.

Działalność Instytutu w kontrolowanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.9.1 Postanowienia Umowy.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych, art. 356 ust. 1 i art. 404 ust. 1 Pswn Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zlecił OPI PIB⁹¹ wykonywanie w sposób ciągły zadania związanego z przygotowaniem, rozbudową, utrzymaniem, modernizacją i administrowaniem modułami Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on⁹², ZSUN/OSF, ZSUŃ II/RAD-on, Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD), Bazy Rozpraw Doktorskich oraz bazy dokumentów w postępowaniach awansowych, Systemu Ewaluacji Działalności Naukowej, Systemu Wykrywania Podwójnego Finansowania Grantów, Bazy PSTRYK, Bazy wielkiej aparatury/mapy infrastruktury, Strony studia.gov.pl, Platformy MOOC, Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), Systemu PBN, Systemu NAWA, Systemu ELA, Systemu EZD dla MNiSW, Bazy ogłoszeń o wolnych stanowiskach naukowych i akademickich, Systemu do obsługi procesów Rady Doskonałości Naukowej, a także z tworzeniem analiz i raportów na potrzeby Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, budową i utrzymaniem centrum telekonferencyjnego, wspomaganie procesów Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz administrowaniem platformą obsługi praktyk zawodowych.

⁸⁸ Fundusz zapasowy jest tworzony przez spółki akcyjne, zgodnie z art. 396 Kodeksu spółek handlowych na poczet pokrycia straty finansowej i przekazuje się do niego co najmniej 8% zysku netto za dany rok obrotowy, aż kapitał ten nie osiągnie wartości co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. Fundusz ten pełni funkcję taką, jak w instytutach badawczych fundusz rezerwowy.

⁸⁹ Jak wskazano w Wystąpieniu Pokontrolnym z 25 maja 2021 r.: fundusz badań własnych nie ma charakteru funduszu zapasowego ale powinien być utworzony jako jeden z funduszy specjalnych w celu finansowania badań własnych, zgodnie z przyjętymi wewnętrznymi zasadami w Instytucie.

⁹⁰ Wyjaśniono, że ostatnia kontrola Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w zakresie tworzenia i zarządzania funduszami Ośrodka, oceniła działalność instytutu pozytywnie. W wystąpieniu pokontrolnym stwierdzono, że „Według kontrolujących, ... fundusz powinien być utworzony jako jeden z funduszy specjalnych”. Nie uznano prezentacji funduszu w kapitałach jako uchybienie. W stanowisku kierownika komórki do spraw kontroli MNiSW, również nie zalecono pokontrolnie zmiany prezentacji Funduszu.”, dowód: akta kontroli, pyt. 84.

⁹¹ Pismem z 16 października 2020 r., wprowadzonym do § 2 Umowy Aneks nr 4 z 29 października 2020 r., utraciło moc zlecenie realizacji zadań przez OPI PIB udzielone przez MNiSW pismem z 14 lutego 2020 r., dowód: akta kontroli.

⁹² Zintegrowany Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on – dalej zwany: ZSI POL-on

Dotacja celowa na realizację zadań zleconych w 2020 r. została udzielona Instytutowi przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2020 z dnia 18 lutego 2020 r. (wraz z aneksami), w kwocie 63 208 489 zł.

Przedmiotem Umowy było udzielenie OPI PIB przez Ministra dotacji celowej na 2020 rok oraz określenie jej przeznaczenia, sposobu przekazywania, terminu wykorzystania, terminu i sposobu rozliczenia oraz terminu zwrotu niewykorzystanej części tej dotacji (§ 1 Umowy).

W § 2 Umowy określone zostało przeznaczenie dotacji celowej, zgodnie z pismem Ministra z dnia 16 października 2020 r. Szczegółowy zakres zleconych zadań wraz z planowanym kosztem ich realizacji został określony w Załączniku nr 2 do Umowy⁹³.

Wysokość, sposób oraz warunki przekazywania dotacji zostały określone w § 3 Umowy:

- ust. 2 – Dotacja celowa będzie przekazywana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w transzach na główny rachunek bankowy OPI PIB nr [REDAKTOWANE]
- ust. 4 - OPI PIB zobowiązany jest do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymywanych z dotacji celowej i wydatkowanych na w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz w podziale na zadania ujęte w wykazie stanowiącym Załącznik nr 2 do Umowy.
- ust. 5 - OPI PIB jest zobowiązany do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania dotacji następującą treścią „płatne z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie Umowy nr... z dnia... w kwocie...”.

Termin wykorzystania dotacji celowej określony został w § 4 Umowy:

- ust. 1 – Dotacja celowa zostanie wykorzystana do dnia 31 grudnia 2020 r.
- ust. 2 - OPI PIB jest zobowiązany wykorzystać dotację celową poprzez realizację wszystkich płatności, w tym podatków i należności od wynagrodzeń, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.
- ust. 3 – niewykorzystana do dnia 31 grudnia 2020 r. część dotacji celowej zostanie zwrócona na rachunek Ministerstwa nr [REDAKTOWANE] w terminie 15 dni od daty zakończenia realizacji zadania.
- ust. 4 - W przypadku zakończenia realizacji zadań, określonych w Załączniku nr 2 do Umowy przed dniem 31 grudnia 2020 r., OPI PIB zwróci niewykorzystaną część dotacji przeznaczonej na to zadanie, na rachunek Ministerstwa nr [REDAKTOWANE] terminie 15 dni od daty zakończenia realizacji zadania.
- ust. 5 i ust. 6 - Odsetki bankowe od przekazanej dotacji (w przypadku ich uzyskania), zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym OPI PIB, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Ministerstwa nr [REDAKTOWANE] w terminie do dnia 14 stycznia 2020 r. Od dotacji celowej zwróconej po terminie nalicza się odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji celowej. Odsetki przekazywane są na ww. rachunek bankowy Ministerstwa.

Sposób i warunki rozliczenia dotacji określone zostały w § 5 Umowy:

- ust. 1 – OPI PIB przedłoży Ministrowi rozliczenie dotacji celowej w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r.
- ust. 2 – w pkt 1-4 określono wymagane elementy rozliczenia⁹⁴.
- ust. 6 – Dotacja celowa wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie, lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na rachunek Ministerstwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia wykorzystania dotacji celowej

⁹³ Zakres zadań zleconych OPI PIB przez Ministra ostatecznie został określony w Aneksie Nr 3/2020 do Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2020 z 4 września 2020 r., dowód: akta kontroli.

⁹⁴ 1) zestawienie zadań sfinansowanych z dotacji celowej; 2) merytoryczny opis zrealizowanych zadań; 3) termin zakończenia realizacji poszczególnych zadań; 4) wysokość środków dotacji celowej poniesionych na sfinansowanie każdego zadania.

niezgodnie z przeznaczeniem lub jej pobrania nienależnie, lub w nadmiernej wysokości.

Szczegółowy zakres zadań zleconych przez Ministra stanowiący Załącznik nr 2 obejmował 24 zadania⁹⁵, wraz z określeniem nazwy zadania i planowanych kosztów. Informacje w ww. zakresie prezentuje tabela.

Tab. 9

Zadanie		Planowane koszty (zł)			
nr	Nazwa zadania	Umowa	Aneks nr 1	Aneks nr 2	Aneks nr 3
1	Utrzymanie ZSI POL-on	2 599 635	2 599 635	3 119 562	7 814 885
2	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu ZSUŃ I/OSF	4 552 015	6 262 519	7 515 022	13 684 027,5
3	Modyfikacje ZSI POL-on wraz z przygotowaniem nowej wersji systemu POL-on w związku z realizacją ustawy Pswn	1 878 44	2 584 303	3 101 163	4 155 000
4	Dostosowanie ZSI POL-on do integracji z Głównym Urzędem Statystycznym w związku z przebudową procesu sprawozdawczego za rok 2019 oraz realizacją ustawy Pswn	507 585	698 320	837 984	1 800 000
5	Rozbudowa, utrzymanie Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD) wraz z dostosowaniem do ustawy Pswn	263 577	362 621	435 145	792 350
6	Stworzenie i rozbudowa Bazy Rozpraw Doktorskich oraz wniosków i recenzji w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora (baza dokumentów w postępowaniach awansowych)	263 577	362 621	435 145	792 350
7	System ewaluacji działalności naukowej - przygotowanie i budowa systemu informatycznego, integracja z POL-on, PBN oraz centralne logowanie	1 807 327	2 486 464	2 983 756	4 400 000
8	Utrzymanie i modyfikacje Systemu Wykrywania Podwójnego Finansowania Grantów dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	89 171	89 171	89 171	89 171
9	Utrzymanie i modyfikacje systemów i baz danych, w tym PSTRYK, Studia.gov.pl	309 520	309 520	309 520	309 520

⁹⁵ Treść Załącznika nr 2 do Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2020 z 18 lutego 2020 r., podlegała zmianom w Aneksach nr 1, nr 2 i nr 3 do Umowy. Aneks nr 4 do Umowy nie zawierał zmian w Załączniku nr 2.

10	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój platformy MOOC (Navoica.pl)	1 109 789	3 336 190	3 336 190	3 336 190
11	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), w tym zakupy danych oraz utrzymanie infrastruktury	3 133 145	4 310 482	5 172 578	7 900 000
12	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu Polska Bibliografia Naukowa w związku z realizacją ustawy Pswn - wersja 2.0, w tym zakupy dostępu do danych	588 755	809 991	971 989	3 500 000
13	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemów dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz utrzymanie, modyfikacje i rozwój bazy certyfikacji języka polskiego	1 667 408	2 293 968	2 752 761	5 012 475
14	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu ELA	669 028	669 028	802 833	2 011 197,5
15	Analizy nauki i szkolnictwa wyższego	395 041	395 041	474 049	500 000
16	Analizy dotyczące zastosowania sztucznej inteligencji dla potrzeb gospodarki i społeczeństwa; upowszechnianie wiedzy na ten temat; pogłębione analizy potencjału nauki w Polsce w zakresie sztucznej inteligencji	240 743	240 743	288 891	723 710
17	Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu ZSUŃ II/RAD-on	425 636	425 636	425 636	425 636
18	Utrzymanie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego	236 808	236 808	130 000	130 000
19	Wspomaganie procesów Rady Doskonałości Naukowej	262 797	262 797	262 797	262 797
20	Budowa i utrzymanie centrum telekonferencyjnego	-	1 950 000	1 950 000	1 950 000
21	Modyfikacje ZSI POL-on wraz z przygotowaniem nowej wersji systemu POL-on w związku z realizacją ustawy Pswn	-	-	600 000	1 800 000
22	Wspomaganie procesów Sieci Badawczej Łukasiewicz	-	-	400 000	1 200 000
23	Baza ogłoszeń o wolnych stanowiskach naukowych i akademickich oraz mailing	-	-	218 606	400 000
24	Administrowanie Platformą obsługi praktyk zawodowych	-	-	73 060	219 180
Razem		21 000 000	30 658 858	36 685 858	63 208 489

3.9.2 Ustalenia dotyczące rachunku bankowego do obsługi dotacji.

Transze wpływały na główny rachunek bankowy Instytutu wskazany w § 3 pkt 2 Umowy o numerze [REDAKTOWANE] Instytut otrzymane środki dotacji celowej przelewał na konto pomocnicze o numerze [REDAKTOWANE]

Rachunki bankowe OPI PIB były prowadzone w Banku Polska Kasa Opieki S.A. Umowa o prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz o świadczenie usług związanych z tymi rachunkami została zawarta w dniu 10 lutego 2012 r.⁹⁶ Środki zgromadzone na rachunkach bankowych podlegały oprocentowaniu. O aktualnej wysokości stawek oprocentowania Bank powiadamiał Klienta poprzez umieszczenie informacji na wyciągu z rachunku bankowego.

Kapitalizacja odsetek od środków znajdujących się na rachunkach była dokonywana w ostatnim dniu miesiąca. Odsetki dopisane do rachunku stawiane były do dyspozycji Klienta w pierwszym dniu kalendarzowym następnego miesiąca.

Wpływ transzy z dotacji celowej na rachunek OPI PIB prezentuje tabela.

Tab. 10

Nr transzy	Data otrzymania transzy z MNiSW ⁹⁷	Nr wyciągu bankowego	Wysokość transzy	Data przeksięgowania na rachunek bankowy z końcówką rachunku 8016	Oprocentowanie
1	21.02.2020 r.	45	21 000 000	21.02.2020 r.	-
2	21.05.2020 r.	122	9 685 858	22.05.2020 r.	0,0057%
3	05.08.2020 r.	187	6 000 000	05.08.2020 r.	-
4	11.09.2020 r.	219	13 500 000	14.09.2020 r.	-
5	18.11.2020 r.	277	13 022 631	19.11.2020 r.	-
			63 208 489		

3.9.3 Ustalenia dotyczące ewidencji księgowej przychodów z tytułu dotacji celowej przyznanej na 2020 r.

Do ewidencji przychodów ustalono konto księgowe 701-2-21-402. Operacje na ww. koncie w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. prezentuje tabela⁹⁸.

Tab. 11

Data operacji	Treść	Kwota (w zł)
31.03.2020	Kwartalne rozliczenie dotacji celowej (402) I-III kwartał	12 491 555,26
30.06.2020	Kwartalne rozliczenie dotacji celowej (402) IV-VI kwartał	14 848 067,85
30.09.2020	Kwartalne rozliczenie dotacji celowej (402) VII-IX kwartał	13 328 701,40
31.12.2020	Kwartalne rozliczenie dotacji celowej (402) X-XII kwartał	22 540 164,49
razem		63 208 489,00

Stwierdzono, że środki dotacji celowej zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych na koncie zespołu „7” przychody w 2020 r.

⁹⁶ Dowód: akta kontroli, pyt. 15

⁹⁷ Na rachunek bankowy [REDAKTOWANE]

⁹⁸ Dowód: akta kontroli, pyt. 40.

3.9.4 Ustalenia dotyczące ewidencji księgowej kosztów z tytułu dotacji celowej przyznanej na rok 2020.

Instytut ewidencjonuje i rozlicza koszty działalności operacyjnej równolegle na kontach zespołu „4” według kosztów rodzajowych i kontach zespołu „5” według miejsc ich powstawania. OPI PIB wyodrębnia w księgach działalność podstawową i działalność inną.

W Polityce rachunkowości Instytutu ustalono, że *każdy projekt/zadanie powinno mieć wyodrębnione konto kosztowe wraz z rozbudowaną analityką - stosownie do potrzeb działań, których projekt dotyczy.*

Do działalności podstawowej wprowadzony został znacznik „21” na trzecim poziomie analityki. Z takim znacznikiem księgowane są koszty realizowanych projektów w obszarze przyznanych dotacji/subwencji/grantów. Instytut przedstawił również przyjętą strukturę konta księgowego.

Do ewidencji kosztów w układzie miejsc powstawania kosztów w ramach dotacji celowej na rok 2020 ustalono konto księgowe 5XX-4XX-X-21-402-XX. W analityce na IV poziomie struktury konta dla dotacji celowej został ustalony numer 402⁹⁹.

W toku kontroli Instytut przedstawił wszystkie zapisy księgowe ujęte na koncie wyodrębnionym dla dotacji celowej na 2020 r. przyznanej Umową Nr 1/OPI PIB/DC/2020. Ogólna wartość zapisów na koncie wynosiła 63 237 073,97 zł¹⁰⁰. Zgodnie z wyjaśnieniem¹⁰¹ Instytut otrzymał dotację celową na sfinansowanie zadań w wysokości 63 208 489,00 zł. Wydatki poniesione w ramach dotacji celowej zostały pomniejszone o kwotę pozostałych przychodów operacyjnych (uzyskane kary umowne) w wysokości 17 445,45 zł, w związku z czym ostateczna wysokość kosztów wyniosła 63 219 784,58 zł. Różnicę w kwocie 11 295,58 zł Instytut sfinansował ze środków własnych.

Jak wynika z powyższego:

- otrzymane środki dotacji wyniosły 63 208 489,00 zł
- kary umowne wyniosły 17 445,45 zł
- środki własne wyniosły 11 295,58 zł
co stanowiło razem – 63 237 230,03 zł
- zapisy na wyodrębnionym koncie księgowym w wysokości 63 237 073,97 zł.

Stwierdzona różnica pomiędzy kwotą środków finansowych a zapisami na wyodrębnionym koncie księgowym w wysokości 156,06 zł została przez Instytut wyjaśniona.

W oparciu o dane z Rozliczenia dotacji celowej ustalono wysokość i udział procentowy poszczególnych rodzajów kosztów w rozliczeniu dotacji celowej. Informacje w ww. zakresie zaprezentowano w tabeli.

Tab. 12

	Wartość (zł)	Udział procentowy
Koszty bezpośrednie (wynagrodzenia)	37 642 458,39	59,5%
Koszty bezpośrednie (inne niż wynagrodzenia)	11 073 741,9	17,5%
Koszty pośrednie (wynagrodzenia)	6 829 628,1	22,9%
Koszty pośrednie (inne niż wynagrodzenia)	7 662 660,61	
	63 208 489,00	100%

Kontrolą objęto koszty sfinansowane z dotacji celowej przyznanej na 2020 r., w łącznej kwocie 22 520 929,6 zł, co stanowiło 35,63% całej kwoty przyznanej dotacji celowej.

⁹⁹ Dowód: akta kontroli, pyt. 10.

¹⁰⁰ Łączna ilość zapisów ujętych w wyodrębnionej ewidencji księgowej wynosi 27 852, dowód: akta kontroli, pyt. 14, 15.

¹⁰¹ Dowód: akta kontroli, pyt. 30

W zakresie kosztów bezpośrednich i pośrednich skontrolowano m.in. 100% kosztów bezpośrednich (innych niż wynagrodzenia)¹⁰², dokumenty źródłowe dotyczące grudnia 2020 r.¹⁰³, wybrane dokumenty źródłowe, w odniesieniu do których rok 2019 został wyszczególniony w treści zapisów księgowych¹⁰⁴ oraz wybrane dokumenty źródłowe dotyczące zakupu licencji i szkoleń¹⁰⁵, a także skontrolowano wynagrodzenia w wybranych zadaniach¹⁰⁶ oraz wybranych pracowników¹⁰⁷.

3.9.5 Informacja o kwalifikowaniu wydatków.

Jak ustalono, w Instytucie na potrzeby efektywnego monitorowania kosztochłonności dotacji celowej, a następnie rozliczania wydatków jest prowadzony plik w formie miesięcznej kosztochłonności, gdzie podstawą są rodzaje kosztów - wynagrodzenia bezpośrednie, wynagrodzenia pośrednie, koszty bezpośrednie, koszty pośrednie. Rodzaje kosztów są przypisane do konkretnych zadań, na podstawie planu budżetowego oraz aktualnego zaawansowania prowadzonych w zadaniach prac. Plik nie ma formy zestawienia wydatków, z wylistowanymi numerami dokumentów księgowych itp., ponieważ na potrzeby kontrolowania kosztów zastosowano podejście optymalne, gdzie celem jest zarządzanie realizacją finansową, a nie tylko rejestracja wydatków. W kosztochłonności wpisywane są w ujęciu miesięcznym rodzaje kosztów - źródłem wysokości kwot są zapisy dla konta analitycznego dotacji celowej za dany miesiąc¹⁰⁸.

Kwalifikowanie wydatków do kosztów bezpośrednich i zadań (bez wynagrodzeń):

Zgodnie z wyjaśnieniami Instytutu¹⁰⁹ w dotacji celowej w 2020 roku za koszty bezpośrednie przyjęto najważniejsze duże usługi informatyczne oraz koszty związane z nowym zadaniem wprowadzonym do realizacji w ramach dotacji celowej, a związanym z budową i utrzymaniem centrum telekonferencyjnego. Koszty bezpośrednie są przypisywane do tych zadań, z którymi są bezpośrednio związane.

Kwalifikowanie wynagrodzeń do kosztów bezpośrednich:

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami¹¹⁰ - w ramach dotacji celowej w kosztach wynagrodzeń bezpośrednich są rozliczane wynagrodzenia podstawowe, nagrody, dodatki zadaniowe i inne koszty wynagrodzeń przewidziane w regulaminie wynagrodzeń, wraz z narzutami pracodawcy. Z pracownikami OPI PIB nie są zawierane umowy cywilnoprawne na świadczenie usług w ramach dotacji celowej.

Koszty wynagrodzeń bezpośrednich są kwalifikowane i rozliczane w następujący sposób:

1. Kierownicy komórek organizacyjnych w trybie miesięcznym, na koniec miesiąca, sprawozdają ile dany pracownik pracował w danym kontrakcie (czyli źródle finansowania), w danym miesiącu. To na tym etapie jest wskazanie, kto ile pracuje np. w ramach dotacji celowej. Na

¹⁰² Załącznik nr 2 do opinii eksperta, w ww. zakresie skontrolowano 86 dokumentów księgowych, dowód: akta kontroli.

¹⁰³ Załącznik nr 3 do opinii eksperta, w ww. zakresie skontrolowano 179 dokumentów księgowych zaksięgowanych w grudniu 2020 r., dowód: akta kontroli.

¹⁰⁴ Załącznik nr 6 do opinii eksperta, skontrolowano 28 dokumentów księgowych, w odniesieniu do których w treści zapisów księgowych ujęty został rok 2019, dowód: akta kontroli.

¹⁰⁵ Załącznik nr 8 do opinii eksperta, skontrolowano 10 dokumentów księgowych dotyczących szkoleń i licencji, dowód: akta kontroli.

¹⁰⁶ Załącznik nr 9 do opinii eksperta, skontrolowano koszt wynagrodzeń 11 pracowników [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] we wszystkich zadaniach, kwota sfinansowana z dotacji celowej wynosiła 1 479 389,90 zł, co stanowiło 2,34% dotacji celowej, dowód: akta kontroli.

¹⁰⁷ Załącznik nr 10 do opinii eksperta, skontrolowano poprawność wyliczeń wynagrodzeń 4 wybranych pracowników w wytypowanych do kontroli zadaniach [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE], kwota sfinansowana z dotacji celowej wynosiła 754 240,13, z czego 551 607,71 zł stanowiło koszty wynagrodzeń bezpośrednich a koszty wynagrodzeń pośrednich wyniosły 202 632,42 zł - dowód: akta kontroli.

¹⁰⁸ Dowód: akta kontroli, pyt. 31, 79.

¹⁰⁹ Dowód: akta kontroli, pyt. 52.

¹¹⁰ Dowód: akta kontroli, pyt. 34.

podstawie powstałych w ten sposób raportów godzinowych wynagrodzenia są proporcjonalnie przypisywane do źródeł finansowania¹¹¹.

2. Kolejny etap to rozpisanie zaangażowania, przypisanego wcześniej na dotację celową, w poszczególne zadania dotacji celowej. Kierownicy zadań wskazują który pracownik ile pracował w danym zadaniu w danym miesiącu, a następnie jest to weryfikowane i ostatecznie potwierdzone przez kierowników komórek organizacyjnych. Wynikiem jest szczegółowe rozpisanie w zadania dotacji celowej zaangażowania danego pracownika bezpośrednio pracującego na rzecz realizacji zadań dotacji celowej. Wynagrodzenia są proporcjonalnie przypisywane do zadań, zgodnie ze wskazanym przypisaniem zaangażowania.
3. W załączonym pliku przedstawiającym kosztochłonność zadań dotacji celowej rozpisane zaangażowania wraz z podziałem wynagrodzeń są widoczne w miesięcznym arkuszach, przy każdym pracowniku bezpośrednio zaangażowanym w realizację zadań dotacji celowej. Kwoty wynagrodzeń wpisane przy pracownikach bezpośrednich są kwotami pobranymi z zapisów konta analitycznego za dany miesiąc, przypadającymi na dotację celową.

Jak wyjaśniono¹¹², Instytut nie prowadzi bezpośrednio ewidencji poszczególnych kosztów w podziale na zadania w systemie finansowo-księgowym. Ewidencja taka prowadzona jest zbiorczo dla wszystkich kosztów przypisanych do zadań w okresach miesięcznych. W związku z tym, z przedstawionych raportów godzinowych wygenerowanych z systemu Symfonia, nie wynika zaangażowanie w poszczególne zadania. W przypadku dotacji celowej raporty pokazują łączne zaangażowanie danego pracownika we wszystkie zadania realizowane w ramach dotacji. Zaangażowanie w realizację poszczególnych zadań pokazują raporty godzinowe kierowników komórek organizacyjnych.

Informacja o naliczaniu kosztów pośrednich:

Zgodnie z wyjaśnieniami¹¹³: koszty pośrednie są rozliczane wydatkowo, czyli są brane pod uwagę wydatki rzeczywiście poniesione. Kosztami pośrednimi w dotacji celowej są wynagrodzenia pracowników, którzy nie są bezpośrednio zaangażowani w realizację zadań dotacji celowej oraz wszelkie inne wydatki, które nie mogą być bezpośrednio przypisane do konkretnego zadania, nie stanowią np. dużych usług informatycznych lub są kosztami typowo administracyjnymi, wsparcia (np. media, usługi konserwacji, sprzątnia itd.). W budżecie roboczym na 2020 rok zakładana planowana wysokość kosztów pośrednich wynosiła 30% kosztów bezpośrednich.

Jak wyjaśniono¹¹⁴: na etapie planowania rocznego budżetu dotacji celowej wysokość planowanych kosztów pośrednich jest wyliczana jako 30% kosztów bezpośrednich danego zadania. Na etapie realizacji budżetu koszty pośrednie są już ujmowane jako wydatki rzeczywiście poniesione, a nie wyliczony procent. Do każdego zadania dotacji celowej koszty pośrednie, zarówno wynagrodzenia pośrednie, jak i inne koszty pośrednie, są przypisywane w następujący sposób:

Pierwszy etap to automatyczne proporcjonalne przypisanie wysokości kosztów wynagrodzeń pośrednich i innych kosztów pośrednich do tych zadań, które są aktywne, tj. w ramach których w danym miesiącu były wykazane koszty bezpośrednie. Proporcjonalne przypisanie kosztów pośrednich bazuje na wyliczeniu udziału kosztów bezpośrednich danego zadania w całkowitej sumie kosztów bezpośrednich dla wszystkich zadań. Otrzymany udział jest wtedy podstawą udziału kosztów pośrednich w tym zadaniu.

Drugi etap to weryfikacja, czy wysokość kosztów pośrednich do danego zadania pozwala na realizację finansową w tym zadaniu zaplanowanych i odnotowanych miesięcznie kosztów bezpośrednich. Zgodnie z przyjętą metodologią rozliczania budżetu dotacji celowej, pierwszeństwo w budżecie danego zadania mają koszty bezpośrednie (wynagrodzenia bezpośrednie i inne koszty bezpośrednie), gdyż to one są bezpośrednim przełożeniem finansowym rzeczywistego, merytorycznego wykonania prac. Z uwagi na dynamiczny i zwinny sposób zarządzania zadaniami

¹¹¹ W tym momencie w systemie Symfonia Kadry i Płace wprowadzane są dane, które są podstawą do ujęcia kosztów wynagrodzeń na odpowiednich kontach księgowych: według miejsc powstawania (konta zespołu 5) oraz źródeł finansowania (konta analityczne dotacji – 402, subwencji – 100 i innych projektów).

¹¹² Dowód: akta kontroli, pyt. 31,

¹¹³ Dowód: akta kontroli, pyt. 35.

¹¹⁴ Dowód: akta kontroli, pyt. 36

(plan – realizacja – weryfikacja prac – weryfikacja planu), szybkie reagowanie na zmiany i zlecenia najważniejszych interesariuszy dotacji celowej (MEiN), to właśnie taka metodologia jest optymalnym podejściem budżetowym. Wynikiem weryfikacji wysokości przypisanych kosztów pośrednich do zadania w stosunku do planowanego budżetu zadania jest albo akceptacja tych kosztów, albo przesunięcie kwotowe kosztów pośrednich do innego zadania.

3.9.6. Ustalenia w zakresie prawidłowości wydatkowania i rozliczania dotacji celowej.

Poniesione łączne koszty w związku z realizacją Umowy w sprawie udzielenia dotacji celowej w podziale na rodzaje kosztów zostały ustalone na podstawie złożonego przez Instytut Rozliczenia dotacji celowej za 2020 r.¹¹⁵

Suma kosztów bezpośrednich sfinansowanych z udzielonej dotacji celowej wyniosła 48 716 200,29 zł. Koszty te stanowiły 77,1% kwoty udzielonej dotacji celowej. Koszty wynagrodzeń bezpośrednich wynosiły 37 642 428,39 zł, co stanowiło 59,5% kwoty udzielonej dotacji celowej. Koszty bezpośrednie inne niż wynagrodzenia wynosiły 11 073 741,9 zł i zostały przyporządkowane do 5 spośród 24 zadań określonych w Umowie. Przyporządkowanie kosztów bezpośrednich do zadań prezentuje tabela.

Tab. 13

Zadanie	Nazwa kosztu bezpośredniego	Przyporządkowanie
Zadanie 1 Utrzymanie ZSI POL-on	Asysta techniczna Audyt	Asysta techniczna (wg nr licencji) dotyczyła w większości działań prowadzonych w ramach POL-onu, została więc przypisana do zadania 1.
Zadanie 2 Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu ZSUN I/OSF	Asysta techniczna Zapassowe centrum danych	Cześć usług w ramach asysty technicznej (wg nr licencji) działań prowadzonych na rzecz systemu ZSUN I/OSF, została więc przypisana do zadania 2. Usługa zapassowego centrum danych była zakupiona na potrzeby ZSUN I/OSF oraz JSA, stąd częściowe rozliczanie w zadaniu 2.
Zadanie 11 Utrzymanie, modyfikacje i rozwój Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), w tym zakupy danych oraz utrzymanie infrastruktury	Zapassowe centrum danych Infrastruktura obliczeniowa Obraz internetu BING	Usługa zapassowego centrum danych była zakupiona na potrzeby ZSUN I/OSF oraz JSA, stąd częściowe rozliczanie w zadaniu 11. Pozostałe koszty bezpośrednie wynikają z zapotrzebowania wskazanych usług w systemie JSA, aby mógł on funkcjonować.
Zadanie 12 Utrzymanie, modyfikacje i rozwój systemu Polska Bibliografia Naukowa w związku z realizacją ustawy Pswn - wersja 2.0, w tym zakupy dostępu do danych	Web of Science	Koszt bezpośrednio związany z zapotrzebowaniem systemu PBN (dane potrzebne do oceny badań krajowych w Polsce), tj. usługa niezbędna do przeprowadzenia modyfikacji i rozwoju systemu PBN zgodnie z założeniami ustawy i Ministerstwa.
Zadanie 20 Budowa i utrzymanie centrum telekonferencyjnego	System telekonferencyjny Dedykowane łącze do obsługi połączeń VPN Routery GSM Switch światłowodowy Licencje serwerowe	Koszty przyporządkowane do zadania 20, niezbędne dla realizacji zadania.

¹¹⁵ Rozliczenie dotacji celowej OPI PIB za 2020 r. wraz z wyjaśnieniami i korektami. Dowód: akta kontroli, pyt. 13.

Suma kosztów pośrednich sfinansowanych z udzielonej dotacji celowej wyniosła 14 492 288,71 zł. Koszty te stanowiły 22,9% całej wartości udzielonej dotacji celowej. Koszty pośrednie inne niż wynagrodzenia wyniosły 7 662 660,61 zł, co stanowiło 12,1%, natomiast koszty wynagrodzeń pośrednich wyniosły 6 829 628,1 zł, co stanowiło 10,8% całej wartości dotacji celowej. Wysokość kosztów bezpośrednich oraz pośrednich w podziale na zadania oraz udział procentowy ww. kosztów w kwocie przeznaczony na realizację poszczególnych zadań prezentują tabele¹¹⁶.

Tab. 14

nr zadania	kwota udzielonej dotacji na realizację zadania	koszty bezpośrednie (kb)					udział kb w zadaniu (%)
		suma kosztów bezpośrednich	Wynagrodzenia	udział w kb (%)	inne niż wynagrodzenia	udział w kb (%)	
1	7 814 885	6 111 005,59	2 016 705,79	33	4 094 299,80	67	78,2
2	13 684 027,5	10 950 946,09	10 269 738,13	93,78	681 207,96	6,22	80,03
3	4 155 000	3 901 686,68	3 901 686,68	100	0	0	93,9
4	1 800 000	1 261 939,74	1 261 939,74	100	0	0	70,11
5	792 350	376 057,83	376 057,83	100	0	0	47,46
6	792 350	283 837,02	283 837,02	100	0	0	35,82
7	4 400 000	3 379 670,22	3 379 670,22	100	0	0	76,81
8	89 171	59 227,97	59 227,97	100	0	0	66,42
9	309 520	241 447,95	241 447,95	100	0	0	78,01
10	3 336 190	2 130 725,82	2 130 725,82	100	0	0	63,87
11	7 900 000	6 092 964,40	1 595 962,54	26,19	4 497 271,86	73,81	77,13
12	3 500 000	3 313 413,46	1 841 349,46	55,57	1 472 064	44,43	94,67
13	5 012 475	4 266 816,94	4 266 816,94	100	0	0	85,12
14	2 011 197,5	1 577 550,89	1 577 550,89	100	0	0	78,44
15	500 000	423 198,28	423 198,28	100	0	0	84,64
16	723 710	636 629,27	636 629,27	100	0	0	87,97
17	425 636	240 764,57	240 764,57	100	0	0	56,57
18	130 000	98 409,67	98 409,67	100	0	0	75,7
19	262 797	203 601,69	203 601,69	100	0	0	77,47
20	1 950 000	925 569,26	596 670,98	64,47	328 898,28	35,53	47,47
21	1 800 000	1 316 792,17	1 316 792,17	100	0	0	73,16
22	1 200 000	571 843,77	571 843,77	100	0	0	47,65
23	400 000	264 094,91	264 094,91	100	0	0	66,02
24	219 180	88 006,1	88 006,1	100	0	0	40,15
	63 208 489	48 716 200,29	37 642 458,39		11 073 71,90		77,07¹¹⁷

¹¹⁶ Opracowano na podstawie załącznika nr 1 do opinii eksperta, dowód: akta kontroli.

¹¹⁷ Udział procentowy kosztów bezpośrednich w udzielonej dotacji celowej.

Tab. 15

nr zadania	kwota udzielonej dotacji na realizację zadania	koszty pośrednie (kp)					udział kp w zadaniu (%)
		suma kosztów pośrednich	wynagrodzenia	udział w kp (%)	inne niż wynagrodzenia	udział w kp (%)	
1	7 814 885	1 703 879,41	818 120,34	48,02	885 759,07	51,98	21,8
2	13 684 027,5	2 733 081,41	1 317 121,4	48,19	1 415 960,01	51,81	19,97
3	4155 000	253 313,32	126 387,96	49,89	126 925,36	50,11	6,1
4	1 800 000	538 060,26	253 317,44	47,08	284 742,82	52,92	29,89
5	792 350	416 292,17	196 673,62	47,24	219 618,55	52,76	52,54
6	792 350	508 512,98	244 178,22	48,02	264 334,76	51,98	64,18
7	4 400 000	1 020 329,78	475 816,08	46,63	544 513,7	53,37	23,19
8	89 171	29 943,03	13 371,67	44,66	16 571,36	55,34	33,58
9	309 520	68 072,05	32 080,2	47,13	35 991,85	52,87	21,99
10	3 336 190	1 205 464,18	562 227,79	46,64	643 236,39	53,36	36,13
11	7 900 000	1 807 035,6	854 179,86	47,27	952 855,74	52,73	22,87
12	3 500 000	186 586,54	90 525,11	48,52	96 061,43	51,48	5,33
13	5 012 475	745 658,06	370 756,72	49,72	374 901,34	50,28	14,88
14	2 011 197,5	433 646,61	207 460,8	47,84	226 185,81	52,16	21,56
15	500 000	76 801,72	39 506,37	51,44	37 295,35	48,56	15,36
16	723 710	87 080,73	43 172,52	49,58	43 908,21	50,42	12,03
17	425 636	184 871,43	80 430,5	43,51	104 440,93	56,49	43,43
18	130 000	31 590,33	14 453,76	45,75	17 136,57	54,25	24,3
19	262 797	59 195,31	27 962,01	47,24	31 233,30	52,76	22,53
20	1 950 000	1 024 430,74	448 065,24	43,74	576 365,5	56,26	52,53
21	1 800 000	483 207,83	215 738,76	44,65	267 469,07	55,35	26,84
22	1 200 000	628 156,23	276 322,12	43,99	351 834,11	56,01	52,35
23	400 000	135 905,09	62 562,52	46,03	73 342,57	53,97	33,98
24	219 180	131 173,9	59 197,09	45,13	71 976,81	54,87	59,85
	63 208 489	14 492 288,71	6 829 628,1		7 662 660,61		22,93 ¹¹⁸

Wysokość i procentowy udział kosztów bezpośrednich i pośrednich nie stanowiących wynagrodzeń, w dotacji celowej przyznanej na 2020 r. prezentuje poniższa tabela¹¹⁹.

Tab. 16

	Wysokość kosztów (zł)	Udział procentowy
Koszty bezpośrednie (inne niż wynagrodzenia)	11 073 741,90	17,52%
Koszty pośrednie (inne niż wynagrodzenia)	7 662 660,61	12,12%
	18 736 402,51	29,64%

¹¹⁸ Udział procentowy kosztów pośrednich w udzielonej dotacji celowej.

¹¹⁹ Opracowano na podstawie załącznika nr 1 do opinii eksperta, dowód: akta kontroli.

Koszty bezpośrednie (inne niż wynagrodzenia) zostały skontrolowane w 100%. Ich łączna wysokość wynosiła 11 073 741,9 zł, co stanowiło 17,52% wszystkich kosztów dotacji.

Koszty pośrednie (inne niż wynagrodzenia) zostały skontrolowane na podstawie wybranych dokumentów źródłowych¹²⁰.

Koszty wynagrodzeń bezpośrednich i pośrednich zostały skontrolowane na podstawie dokumentów źródłowych dotyczących wynagrodzeń w wybranych zadaniach¹²¹ oraz wybranych pracowników¹²², w szczególności na podstawie miesięcznych raportów godzinowych wygenerowanych z systemu Symfonia¹²³, miesięcznych raportów kierowników¹²⁴ oraz zestawień sporządzonych przez Instytut dla wybranych przez kontrolujących zadań¹²⁵.

W toku kontroli ustalono wysokość i procentowy udział wynagrodzeń stanowiących koszty bezpośrednie i pośrednie, sfinansowanych ze środków dotacji celowej przyznanej na 2020 r. Informacje w ww. zakresie prezentuje tabela¹²⁶.

Tab. 17

	Wysokość wypłaconych wynagrodzeń (zł)	Udział procentowy w dotacji za 2020 r.
wynagrodzenia osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadania	37 642 458,39	59,55%
wynagrodzenia osób pośrednio zaangażowanych w realizację zadania	6 829 628,1	10,8 %
Razem	44 472 086,49	70,36%

W oparciu o dane dotyczące wysokości wynagrodzeń stanowiących koszty bezpośrednie i pośrednie dla poszczególnych zadań, ustalono jak kształtował się udział procentowy kosztów wynagrodzeń bezpośrednich w całości kosztów bezpośrednich oraz udział procentowy kosztów wynagrodzeń pośrednich w całości kosztów pośrednich, sfinansowanych z udzielonej dotacji, w podziale na zadania¹²⁷.

- Udział procentowy kosztów bezpośrednich dotyczących wynagrodzeń w całości kosztów bezpośrednich sfinansowanych z udzielonej dotacji, dla 19¹²⁸ z 24 zadań wynosił 100% udziału w ogółu kosztów bezpośrednich. Wskaźnik ten niższy był w przypadku 5 zadań i wynosił odpowiednio: dla zadania 2 - 93,78%, dla zadania 20 - 64,47%, dla zadania 12 - 55,57%, dla zadania 1 - 33%, dla zadania 11 - 26,19%;

¹²⁰ Dokumenty źródłowe dotyczące grudnia 2020 r., wybrane dokumenty źródłowe, w odniesieniu do których rok 2019 został wyszczególniony w treści zapisów księgowych oraz wybrane dokumenty źródłowe dotyczące zakupu licencji i szkoleń.

¹²¹ Załącznik nr 9 do opinii eksperta, skontrolowano koszt wynagrodzeń 11 pracowników [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] we wszystkich zadaniach, kwota sfinansowana z dotacji celowej wynosiła 1 479 389,90 zł, co stanowiło 2,34% dotacji celowej, dowód: akta kontroli.

¹²² Załącznik nr 10 do opinii eksperta, skontrolowano poprawność wycień wynagrodzeń 4 wybranych pracowników w wytypowanych do kontroli zadaniach [REDAKTOWANE] kwota sfinansowana z dotacji celowej wynosiła 754 240,13, z czego 551 607,71 zł stanowiło koszty wynagrodzeń bezpośrednich a koszty wynagrodzeń pośrednich wyniosły 202 632,42 zł - dowód: akta kontroli.

¹²³ Przedstawiają łączne zaangażowanie danego pracownika we wszystkie przedsięwzięcia realizowane w Instytucie.

¹²⁴ Przedstawiają łączne procentowe zaangażowanie danego pracownika w zadania finansowane z dotacji celowej oraz procentowe zaangażowanie danego pracownika w poszczególne zadania realizowane w ramach dotacji celowej.

¹²⁵ Kontrolą objęto zadania 6, 8, 9, 17, 18, 19, 23, 24.

¹²⁶ Opracowano na podstawie załącznika nr 1 do opinii eksperta, dowód: akta kontroli.

¹²⁷ Dowód: akta kontroli, ustalono na podstawie załącznika nr 1 do opinii eksperta.

¹²⁸ Dotyczy zadań 3-10, 13-19, 21-24.

- Udział procentowy kosztów pośrednich dotyczących wynagrodzeń w całości kosztów pośrednich sfinansowanych z udzielonej dotacji kształtował się na poziomie od 43,51% do 51,44%.

W zakresie kosztów wynagrodzeń w wybranych zadaniach Instytut przedłożył zestawienie wynagrodzeń. Zostało ono zweryfikowane pod kątem kompletności danych, zgodności z raportami z systemu Symfonia oraz z kartami wynagrodzeń pracowników¹²⁹.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatkowania i rozliczania z dotacji celowej wynagrodzeń stanowiących koszty bezpośrednie oraz pośrednie¹³⁰.

Niezależnie od powyższych ustaleń ustalono, że łączna kwota kosztów wypłaconych nagród, w tym nagród jubileuszowych, wynosiła 5 158 578,66 zł. Koszty w tym zakresie przypisane były do kosztów bezpośrednich albo do kosztów pośrednich.

W toku kontroli ustalono, że suma kosztów bezpośrednich i pośrednich w wysokości 63 208 489,00 zł sfinansowanych z dotacji celowej przyznanej na 2020 r. była równa kwocie dotacji celowej przyznanej OPI PIB przez Ministra na 2020r.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykorzystaniu przyznanej dotacji celowej.

3.9.6. Ustalenia dotyczące naliczania i alokacji kosztów pośrednich.

W ramach dotacji celowej obok kosztów bezpośrednich Instytut rozliczał koszty pośrednie. Jak ustalono – udział procentowy całości kosztów pośrednich w odniesieniu do całości kosztów bezpośrednich dotacji celowej wynosił 29,75%¹³¹.

W 2020 r. wysokość wszystkich kosztów pośrednich (wynagrodzeń i innych) wyniosła 14 492 288,71 zł¹³². Udział kosztów pośrednich w dotacji celowej przyznanej na 2020 r. wynosił 22,93%.

Zestawienie kosztów pośrednich związanych z wykorzystaniem dotacji celowej udzielonej w 2020 r., w podziale na zadania, zgodnie z rozliczeniem dotacji prezentuje tabela¹³³.

Tab. 18

Nr zadania	Koszty bezpośrednie (kb) wg rozliczenia	Koszty pośrednie (kp) wg rozliczenia	Udział % kp do kb
1	6 111 005,59	1 703 879,41	27,88
2	10 950 946,09	2 733 081,41	24,96
3	3 901 686,68	253 313,32	6,49
4	1 261 939,74	538 060,26	42,64
5	376 057,83	416 292,17	110,7
6	283 837,02	508 512,98	179,16
7	3 379 670,22	1 020 329,78	30,19
8	59 227,97	29 943,03	50,56
9	241 447,95	68 072,05	28,19
10	2 130 725,82	1 205 464,18	56,58
11	6 092 964,4	1 807 035,6	29,66
12	3 313 413,46	186 586,54	5,63
13	4 266 816,94	745 658,06	17,48

¹²⁹ Dowód: akta kontroli, załącznik nr 9 do opinii eksperta.

¹³⁰ Rozbieżności dotyczące rozliczenia wynagrodzeń w zadaniu 9 i 18 zostały przez Instytut wyjaśnione, dowód: akta kontroli, wyjaśnienia Instytutu do pyt. 88, 92, 94, 95.

¹³¹ $14\,492\,288,71 / 48\,716\,200,29 \cdot 100\%$.

¹³² Koszty bezpośrednie – $48\,716\,200,29 \cdot 29,75\% = 14\,492\,288,71$

¹³³ Poniesione łączne koszty w związku z realizacją Umowy w sprawie udzielenia dotacji celowej zostały przedstawione w dokumencie dotyczącym rozliczenia dotacji celowej.

14	1 577 550,89	433 646,61	27,49
15	423 198,28	76 801,72	18,15
16	636 629,27	87 080,73	13,68
17	240 764,57	184 871,43	76,79
18	98 409,67	31 590,33	32,1
19	203 601,69	59 195,31	29,07
20	925 569,26	1 024 430,74	110,68
21	1 316 792,17	483 207,83	36,7
22	571 843,77	628 156,23	109,85
23	264 094,91	135 905,09	51,46
24	88 006,1	131 173,9	149,05
	48 716 200,29	14 492 288,71	29,75 %

Jak wynika z ww. zestawienia - w przypadku 13 spośród 24 realizowanych zadań¹³⁴ narzut przekraczał 30%, w tym w 4 przypadkach przekraczał 50% a w przypadku 5 zadań¹³⁵ - narzut przekraczał 100 % wartości kosztów bezpośrednich.

3.9.7. Ustalenia w zakresie prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej, w podziale na zadania zgodnie z § 3 ust. 4 Umowy.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Umowy OPI PIB zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymywanych z dotacji celowej i wydatkowanych na w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz w podziale na zadania ujęte w wykazie stanowiącym Załącznik nr 2 do Umowy.

Ustalono, że przedstawione zapisy księgowe oraz zestawienia kosztów bezpośrednich (innych niż wynagrodzenia) w 2020 r. nie były prezentowane w podziale na zadania wyszczególnione w Załączniku nr 2 do Umowy, co stanowiło naruszenie § 3 ust. 4 Umowy. Jednocześnie stwierdzono, że przyjęty w OPI PIB sposób księgowania ww. kosztów umożliwiał ich przyporządkowanie do zadań określonych w Umowie. W związku z powyższym prowadzenie ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji celowej bez podziału na zadania ujęte w wykazie stanowiącym Załącznik Nr 2 do Umowy, z naruszeniem § 3 ust. 4 Umowy uznaje się za uchybienie.

Uchybienie to zostało usunięte w 2021 r. na skutek realizacji zaleceń pokontrolnych, sformułowanych przez Ministra w Wystąpieniu pokontrolnym z dnia 29 maja 2020 r.¹³⁶

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień¹³⁷: zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przedstawionymi w piśmie nr BKA.WK.0912.17.2019.JK z 29 maja 2020 roku, Instytut wprowadził odpowiednie zapisy w Polityce rachunkowości, które mają zastosowanie od początku 2021 roku i określają sposób ewidencji kosztów na kontach pozabilansowych w okresach miesięcznych. Szczegółowy opis sposobu księgowania znajduje się w załączonym

¹³⁴ Zadania 4-8, 10, 17, 18, 20, 21, 22, 23 i 24.

¹³⁵ Zadania 5, 6, 20, 22 i 24.

¹³⁶ Instytut wprowadził odpowiednie zapisy w Polityce rachunkowości, które mają zastosowanie od początku 2021 roku i określają sposób ewidencji kosztów na kontach pozabilansowych w okresach miesięcznych. Szczegółowy opis sposobu księgowania znajduje się w Zarządzeniu nr 6/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku, wprowadzającym zmiany do Polityki rachunkowości.

¹³⁷ Dowód: akta kontroli, pyt. 29.

Zarządzeniu nr 6/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku, wprowadzającym zmiany do Polityki rachunkowości¹³⁸.

3.9.8. Rozliczenie dotacji celowej.

Ustalono, że zapłata za zrealizowane zadania nastąpiła do końca grudnia 2020 r. Instytut przedstawił dokumenty zapłaty związane z płatnościami podatków i składek ZUS dotyczących miesiąca grudnia i zapłaconych w tym miesiącu¹³⁹.

W dniu 27 stycznia 2021 r. Instytut złożył do Ministerstwa Edukacji i Nauki Rozliczenie dotacji celowej za rok 2020 (znak pisma: SD-JP-050-2(14)/2020/2021). W dniu 20 kwietnia 2021 r. została złożona ostateczna korekta rozliczenia dotacji celowej¹⁴⁰.

Rozliczenie dotacji celowej zawierało wszystkie elementy określone w § 5 ust. 2 Umowy.

Ze złożonego rozliczenia wynikało, że OPI PIB w 100% zrealizował wszystkie zadania.

Pismem z 18 maja 2021 r.¹⁴¹ Minister Edukacji i Nauki na podstawie § 5 ust. 4 Umowy, zawiadomił Instytut, że po dokonaniu oceny rozliczenia dotacji celowej¹⁴², zatwierdził rozliczenie dotacji celowej udzielonej ww. Umową.

3.10 Zwrot niewykorzystanych środków pochodzących z budżetu państwa, przekazanych przez MNiSW.

Instytut przestrzegał obowiązku wynikającego z § 4 ust. 5 Umowy, dotyczącego zwrotu odsetek od przekazanej dotacji.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z przedstawionym przez Instytut rozliczeniem dotacji celowej, wszystkie zadania zostały zrealizowane do końca grudnia 2020 r. w związku z czym nie wystąpiła sytuacja określona w § 4 ust. 4 Umowy dotycząca zwrotu niewykorzystanej części dotacji.

Na podstawie przeprowadzonej analizy odsetek z tytułu lokat jednodniowych typu overnight na głównym rachunku bankowym ustalono, że Instytut powinien zwrócić dodatkowo 1,54 zł.¹⁴³

W dniu 21 maja 2020 r. Ministerstwo dokonało przelewu transzy środków w wysokości 9 685 858,00 zł. Nie zostały one tego samego dnia przeksięgowane na rachunek pomocniczy i tego dnia wraz z innymi środkami znajdującymi się na koncie bankowym automatycznie otwarto lokatę jednodniową typu overnight. Oprocentowanie wynosiło 0,0057%, a kwota odsetek od całej wartości w wysokości 14 660 474,63 zł wyniosła 2,33 zł. Część w wysokości 1,54 zł dotyczy dotacji celowej. Wartość ta nie została zwrócona do Ministerstwa.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami¹⁴⁴: *W ramach Umowy dotacji celowej, w 2020 roku Instytut zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego. Środki dotacji wpływały na rachunek główny OPI PIB, a następnie przekazywane były na konto dotacji. Zgodnie z Umową z bankiem, lokaty overnight¹⁴⁵ zakładane były dla środków znajdujących się na głównym koncie OPI PIB. W opisanej przez Państwa sytuacji, środki dotacji wpłynęły na konto ostatnią sesją*

¹³⁸ Zarządzenie nr 6/2021 z dnia 29 stycznia 2021 r. Dyrektora OPI PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości wprowadza zapisy dotyczące konta pozabilansowego:

- 940 – dotacja celowa. Konto to służy do ewidencji wydatków finansowanych z dotacji celowej udzielonej przez Ministra Edukacji i Nauki.
- 941 – zadania finansowane z dotacji celowej. Konto to służy do ewidencjonowania w podziale na zadania, finansowane z dotacji celowej udzielonej przez Ministra Edukacji i Nauki.

Wprowadzone zmiany Polityki rachunkowości obowiązują od 1 stycznia 2021 r.

¹³⁹ Dowód: akta kontroli, pyt. 60, 62., składki ZUS – w wysokości 2 066 210,49 zł, zapłacono 31.12.2020 r., podatek dochodowy PIT 4R – w wysokości 1 128 002,00 zł, zapłacono 31.12.2020 r., podatek VAT od faktur zagranicznych – w wysokości 275 605,00 zł, zapłacono 31.12.2020 r.

¹⁴⁰ Znak pisma: SD-JP-050-2(20)/2020/2021.

¹⁴¹ Znak pisma: DIR-WPSW.963.2.2021.AW.

¹⁴² Przekazanego przy piśmie z 27 stycznia 2021 r. sygn. SD-JP-050-2(14)/2020/2021 oraz jego korekt, dowód: akta kontroli.

¹⁴³ Dowód: akta kontroli, pyt. 85.

¹⁴⁴ Dowód: akta kontroli, pyt. 117.

¹⁴⁵ Automatyczna lokata polegająca na codziennym transferowaniu środków pozostających na koniec dnia na rachunku.

21 maja 2020 r. Z tego powodu nie zareagowano w odpowiednim czasie i środki przekazano na odpowiedni rachunek następnego dnia. Lokata automatycznie objęta również środkami otrzymanej drugiej transzy dotacji. Niestety kwoty uzyskanych odsetek nie przypisano proporcjonalnie do środków dotacji celowej i nie dokonano zwrotu kwoty 1,54 zł na rachunek Ministerstwa. Sytuacja, gdzie nieopatrznie nie rozliczono uzyskanych odsetek od lokaty overnight dla środków dotacji celowej, zdarzyła się raz.

Powyższym Instytut naruszył § 4 ust. 5 Umowy nr 1/OPI PIB/DC/2020 z dnia 18 lutego 2020 r. Jednakże z uwagi na wagę ww. naruszenia oraz ustalone w toku kontroli okoliczności, przyjmuje się, że stanowi ono uchybienie.

3.11 Przeznaczenie zysku brutto oraz zysku netto Instytutu, z działalności określonej w art. 2 ust. 1-3 oraz w art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych na działalność podstawową Instytutu.

Zysk brutto OPI PIB w 2020 r. został prawidłowo przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego i funduszu badań własnych, zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

W toku kontroli ustalono, że dniu w 20 maja 2021 r. Rada Naukowa OPI PIB wyraziła pozytywną opinię w sprawie proporcji podziału zysku netto za 2020 rok w wysokości 824 482,30 zł (Uchwała nr 6/2021)¹⁴⁶.

W dniu 24 czerwca 2021 r. Minister Edukacji i Nauki wydał decyzję w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego¹⁴⁷ za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz podziału zysku za rok 2020 OPI PIB. Minister zatwierdził podział zysku na:

- 1) obowiązkowe zwiększenie Funduszu Rezerwowego – 65 958,58 zł;
- 2) zapasowy Fundusz Badań Własnych – 758 523,72 zł.

W ewidencji księgowej na 2020 r. na koncie 860 „Wynik finansowy” zaewidencjonowany został stan początkowy BO w wysokości 324 448,32 zł (strona MA) oraz przeksięgowanie wyniku finansowego z 2019 roku w wysokości 324 448,33 zł (strona WN) pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2019 na konto 805 i 806¹⁴⁸.

Po stronie WN konta 860 ujęta została korekta w wysokości - 0,01 zł.

Zwrócono uwagę na dokonaną korektę zysku w wysokości - 0,01 zł.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami¹⁴⁹ - sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami prawa sporządzane jest w formacie xml. Dodatkowo Instytut przygotowuje wersję sprawozdania finansowego w pliku excel, a następnie pdf celem przedstawienia sprawozdania finansowego Radzie Naukowej. Podczas sporządzania sprawozdania wkraść się błąd w wysokości 0,01 zł. Jak wskazano w wyjaśnieniach, błąd nie został zauważony na etapie sporządzania sprawozdania finansowego oraz części opisowej. W efekcie tego Uchwałami z dnia 14 maja 2020 roku, Rada Naukowa Instytutu pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie finansowe oraz podział zysku w wysokości 324 448,33 zł. Sprawozdanie finansowe oraz podział zysku zostało w tej samej kwocie zatwierdzone przez Ministra Edukacji i Nauki. Biorąc pod uwagę istotność błędu, w 2020 roku wprowadzono odpowiedni zapis korygujący na koncie „wyniki finansowy” w kwocie 0,01 zł.

¹⁴⁶ Przeznaczenie kwoty 65 958,58 zł, tj. 8% zysku netto na obowiązkowe zwiększenie Funduszu rezerwowego, przeznaczenie kwoty 758 523,72 zł, tj. 92% kwoty zysku netto na zapasowy Fundusz Badań Własnych.

¹⁴⁷ Po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego możliwe jest rozliczenie wyniku finansowego, zgodnie z ustaleniami podjętymi przez organ zatwierdzający. Rozliczenie wyniku finansowego danego roku ujmuje się w księgach kolejnego roku, czyli „pod datą” zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Księgowanie odbywa się na podstawie polecenia księgowania pomiędzy kontami „Wynik finansowy” i „Rozliczenie wyniku finansowego”. Wynik pozostaje na koncie „Rozliczenie wyniku finansowego” do momentu podjęcia uchwały o podziale wyniku przez uprawniony do tego organ.

¹⁴⁸ Decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 29 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. i podziału zysku za 2019 r., dowód: akta kontroli, pyt. 16, 23

¹⁴⁹ Dowód: akta kontroli, pyt. 54.

W 2021 r. na koncie 860 „Wynik finansowy” zaewidencjonowany został stan początkowy BO w wysokości 824 482,30 zł oraz przebieganie wyniku finansowego na konto 821 „Rozliczenie wyniku finansowego”. W 2021 r. na koncie 821 „Rozliczenie wyniku finansowego” zaewidencjonowany został zysk z 2020 r. w wysokości 824 482,3 zł (strona Ma) pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2020 oraz rozksięgowanie wyniku na konto 805 – fundusz badań własnych – 758 523,72 zł i konto 806 – fundusz rezerwowy – 65 958,58 zł.

Należy stwierdzić, że Instytut prawidłowo przedstawił Ministrowi nadzorującemu do zatwierdzenia sprawozdanie finansowe wraz z propozycją podziału zysku a podział zysku był prawidłowy¹⁵⁰. Zysk oraz podział zysku 2020 r. został prawidłowo zaksięgowany na kontach księgowych, ponadto zysk został prawidłowo zaprezentowany w sprawozdaniu finansowym za 2020 r.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji i Nauki

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

---

¹⁵⁰Wydzielenie obowiązkowej kwoty, nie mniejszej niż 8% na fundusz rezerwowy (824 482,30 zł x 8% = 65 958,58 zł).

